

Urząd Statystyczny we Wrocławiu

Czeski Urząd Statystyczny Przedstawicielstwo Okręgowe w Libercu

Krajowy Urząd Statystyczny Wolnego Państwa Saksonii w Kamenz

CENY I DOCHODY W EUROREGIONIE NEISSE-NISA-NYSA

*Integracja Polski i Czech
z Unią Europejską*

Wrocław 2003

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	- tysiąc
mld	- miliard
zł	- złoty
Kč	- korona czeska
g	- gram
kg	- kilogram
szt	- sztuka
l	- litr
ml	- mililitr
m ²	- metr kwadratowy
m ³	- metr sześcienny
m-c	- miesiąc

ZNAKI UMOWNE

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło.
Zero (0)	- zjawisko istniało, jednakże w ilościach mniejszych od liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi.
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	- wypełnienie pozycji, ze względu na układ tablicy jest niemożliwe lub niecelowe.
„W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Urząd Statystyczny we Wrocławiu

Czeski Urząd Statystyczny Przedstawicielstwo Okręgowe w Libercie

Krajowy Urząd Statystyczny Wolnego Państwa Saksonii w Kamenz

CENY I DOCHODY W EUROREGIONIE NEISSE-NISA-NYSA Integracja Polski i Czech z Unią Europejską

Wrocław 2003

Kolegium Redakcyjne

Bożena Kodeniec, Ladislav Knap, Birgit Scheibe

Zespół Redakcyjny

Sławomir Banaszak	Zbigniew Panasiewicz
Tadeusz Borys	Barbora Plaňanská
Regine Fiedler	Stanislava Riegerová
Anna Jaskulska	Dorota Wilczyńska
Kerstin Hedermann	Małgorzata Wysoczańska
Ludwik Kuczewski	Kazimierz Żurawski

Skład komputerowy

Dorota Wilczyńska

Tłumaczenia

z języka czeskiego – Karina Kurková

z języka niemieckiego – Sławomir Banaszak

All rights reserved

Przy korzystaniu z niniejszej publikacji prosimy o podanie źródła

ISBN 83-88634-37-2

Druk i oprawa: Urząd Statystyczny we Wrocławiu - Wydział Poligrafii
59-220 Legnica, ul. Jaworzyńska 65

SŁOWO WSTĘPNE

W perspektywie bliskiego już wejścia Polski i Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej szczególnego znaczenia nabierają wszelkiego rodzaju analizy porównawcze względem krajów członkowskich.

Celem niniejszego opracowania jest porównanie poziomów cen towarów i usług oraz dochodów ludności w poszczególnych częściach Euroregionu Nysa, co może być już konkretną, chociaż nadal jedynie orientacyjną podstawą do formułowania wniosków porównawczych o szerszej skali (dotyczących Polski, Czech i Niemiec). Wydawnictwo, opracowane w językach polskim, czeskim i niemieckim, służy wzajemnemu pogłębieniu wiedzy sąsiadującym społecznościom lokalnym w Euroregionie Nysa, co zbieżne jest z misją powołania i funkcjonowania euroregionów oraz wypełnia lukę informacyjną o dochodach i cenach krajów aspirujących na tle krajów członkowskich.

Opracowanie składa się z trzech części. W poprzedzających działy *uwagach ogólnych i metodologicznych* wyjaśniono najważniejsze zagadnienia stosowanej metodyki badań i opisu statystycznego. W trójstronnej analizie dochodów ludności (*część pierwsza*) przedmiotem porównań są: produkt krajowy brutto (PKB), wynagrodzenia, emerytury i renty oraz obowiązujący w trzech krajach system podatków i obowiązkowych ubezpieczeń, na podstawie których oszacowano przeciętne wynagrodzenie netto. W *części drugiej* przedstawiono relacje cen artykułów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług. Zaprezentowano także tablice wskazujące te części Euroregionu Nysa, w których ceny wybranych towarów i usług są najniższe i najwyższe. *Trzecia, ostatnia część* publikacji, dostarcza informacji o sile nabywczej dochodów według cen wybranych towarów i usług. W postaci tabelarycznej przedstawiono ilości różnych towarów i usług, które można nabyć w poszczególnych częściach Euroregionu za przeciętne miesięczne wynagrodzenie netto.

Publikacja, przedstawiająca szeroki zakres obserwacji pochodzący głównie z badań statystycznych, ma trójstronny charakter i jest efektem ścisłej współpracy Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, Krajowego Urzędu Statystycznego Saksonii w Kamenz oraz Przedstawicielstwa Okręgowego Czeskiego Urzędu Statystycznego w Libercu. Ze strony polskiej istotnej pomocy merytorycznej udzielił Departament Statystyki Społecznej GUS, szczególnie przy wyliczeniu średnich cen towarów i usług.

Wydawnictwo opracowano z inicjatywy i przy wsparciu organizacyjnym sekretariatu i grupy roboczej „Statystyka” Euroregionu Nysa.

Mam nadzieję, że niniejsza publikacja spotka się z dużym zainteresowaniem Czytelników i spełni swoje pilotażowe zadanie dostarczenia podstawowej informacji o cenach i dochodach ludności żyjącej na pograniczu polsko-czesko-niemieckim.

Dyrektor Urzędu Statystycznego
we Wrocławiu

Bożena Kodeniec

Wrocław, listopad 2003 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
Słowo wstępne	3
Spis tablic	6
Uwagi ogólne	7
Uwagi metodologiczne	9
1. Dochody ludności	14
1.1. Produkt krajowy brutto	14
1.2. Wynagrodzenia	15
1.3. Emerytury i renty	17
1.4. Podatki i obowiązkowe ubezpieczenia	18
2. Ceny	23
2.1. Towary żywnościowe	23
2.2. Towary nieżywnościowe	32
2.3. Usługi	38
3. Siła nabywczą dochodów według cen wybranych towarów i usług	43
Źródła prawne	48

SPIS TABLIC

	Tabl.	Str.
DOCHODY LUDNOŚCI		
Produkt krajowy brutto w 2000 r.	1	14
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2002 r.	2	15
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Euroregionie Neisse-Nisa-Nysa według powiatów w 2002 r.	3	16
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w 2002 r.	4	17
Obciążenie wynagrodzenia brutto składkami na obowiązkowe ubezpieczenia w 2002 r.	5	19
Skala podatkowa w Polsce w 2002 r.	6	20
Skala podatkowa w Republice Czeskiej w 2002 r.	7	20
Skala podatkowa w Niemczech w 2002 r.	8	21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia netto w 2002 r.	9	22
CENY		
Ceny wybranych artykułów żywnościowych w 2003 r.	1(10)	23
Relacje cen wybranych artykułów żywnościowych w 2003 r. ...	2(11)	28
Najniższe i najwyższe ceny artykułów żywnościowych w 2003 r.	3(12)	30
Ceny wybranych artykułów nieżywnościowych w 2003 r.	4(13)	32
Relacje cen wybranych artykułów nieżywnościowych w 2003 r.	5(14)	35
Najniższe i najwyższe ceny artykułów nieżywnościowych w 2003 r.	6(15)	36
Ceny wybranych usług w 2003 r.	7(16)	38
Relacje cen wybranych usług w 2003 r.	8(17)	40
Najniższe i najwyższe ceny usług w 2003 r.	9(18)	42
SILA NABYWCA DOCHODÓW WEDŁUG CEN WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG		
Sila nabywca przeciętnego wynagrodzenia netto w 2002 r.	1(19)	43
MAPA: Jednostki terytorialne tworzące Euroregion Neisse-Nisa-Nysa według europejskiej nomenklatury statystycznej - NUTS		
	x	8

UWAGI OGÓLNE

- Średnie ceny detaliczne towarów i usług prezentowane w publikacji pochodzą ze statycznych badań prowadzonych przez resorty statystyki w Polsce, Republice Czeskiej i Saksonii.
- Informacje o cenach podano wg stanu z maja 2003 r., pozostałe informacje pochodzą z lat 2000-2002 co zaznaczono przy tablicach.
- W przypadku różnic w gramaturach towarów dokonano przeliczeń cen towarów czeskich i niemieckich do gramatury towarów dostępnych na rynku polskim.
- Ze względów metodologii prowadzonych badań statystycznych nie było możliwe uzyskanie prezentowanych informacji z obszaru dokładnie odpowiadającego krajowym częściom Euroregionu Nysa:

Ceny

Dla części polskiej dokonano wyliczenia średnich cen dla, sześciu tzw. rejonów badania – miast położonych w polskiej części Euroregionu Nysa. Są to: Jelenia Góra, Bolesławiec, Karpacz, Kamienna Góra, Lubań i Zgorzelec. Dla części czeskiej zaprezentowano ceny dla regionu północno-wschodnich Czech (Severovýchod – patrz mapa). Dla części niemieckiej przyjęto ceny z landu Saksonia.

Produkt Krajowy Brutto (PKB)

Dla strony polskiej zaprezentowano PKB w podregionie jeleniogórsko-wałbrzyskim, dla strony czeskiej w województwie libereckim (liberecký kraj), a dla strony niemieckiej w okręgu drezdeńskim (Regierungsbezirk Dresden) – patrz mapa.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto

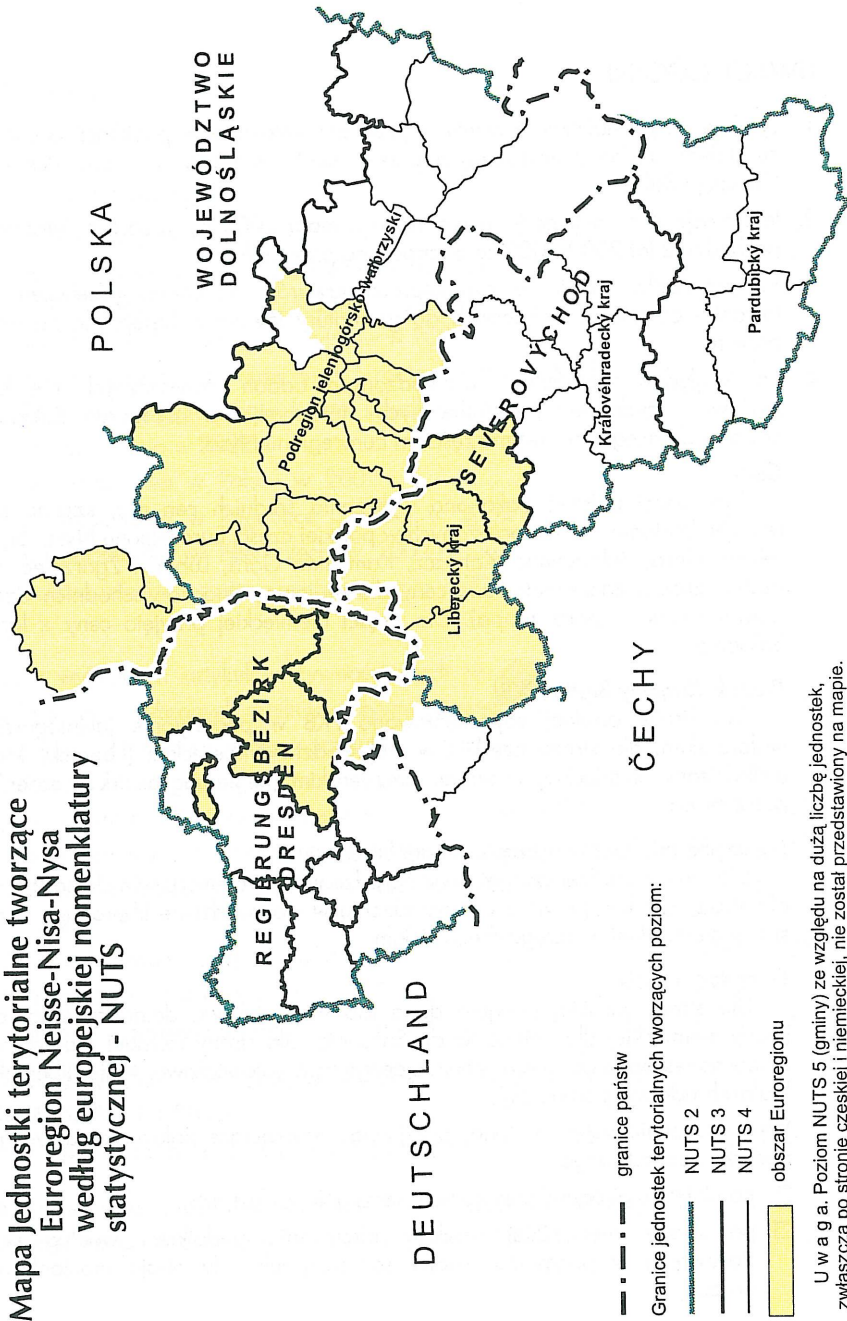
Dla strony polskiej przyjęto wynagrodzenie w województwie dolnośląskim, dla strony czeskiej przyjęto wynagrodzenie w województwie libereckim, a dla strony niemieckiej w okręgu drezdeńskim.

Emerytury i renty

Dla strony polskiej przyjęto dane dla województwa dolnośląskiego, dla strony niemieckiej dla całego landu Saksonia, dla strony czeskiej dla regionu północno-wschodnich Czech, obejmującego trzy województwa (kraje: liberecký, královéhradecký, pardubický).

- Wynagrodzenia netto ustalono, przyjmując następujące założenia, dotyczące podatku dochodowego:
 - pominięto ulgi obowiązujące w poszczególnych krajach,
 - po stronie niemieckiej ustalono obciążenie podatkiem według skali stosowanej w przypadku osoby samotnej lub gdy oboje małżonkowie pracują.

Mapa Jednostki terytorialne tworzące Euroregion Neisse-Nisa-Nysa według europejskiej nomenklatury statystycznej - NUTS

UWAGI METODOLOGICZNE

Badanie cen towarów i usług konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych

Polska

Informacje o cenach detalicznych są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjne i inwestycyjne, związane głównie z rolnictwem.

Badanie realizowane jest w oparciu o próbę wytypowaną metodą doboru celowego. Notowania cen towarów i usług prowadzone są przez ankieterów urzędów statystycznych w ok. 28 tys. punktów sprzedaży wybranych do badania na obszarze poszczególnych rejonów badania cen (310 w 2002 r.). Zarówno rejon badania cen, punkty sprzedaży jak i reprezentanty towarów i usług dobrano uwzględniając zmiany w modelu konsumpcji. Rejonem może być miasto, część dużego miasta, gmina lub dzielnica. Podział na rejon badania cen został ustalony przez GUS przy współpracy z urzędami statystycznymi. Wybór punktów notowań pozostawiono do decyzji ankietera i urzędu statystycznego. Zaleca się notowanie cen w tych samych punktach sprzedaży przez okres przynajmniej 1 roku.

Ustalona centralnie lista reprezentantów towarów i usług jest stała przez cały rok i obowiązuje wszystkie rejon badania cen. Z punktu widzenia charakteru opisu lista zawiera dwa rodzaje reprezentantów:

- produkty opisane bardzo dokładnie, z podaniem konkretnych parametrów ściśle określających ich cechy,
- produkty stanowiące wąskie grupy asortymentowe, reprezentujące np. ubiory, obuwie, samochody, sprzęt AGD, meble itp., które są dostarczane na rynek w krótkich seriach. W zakresie tej grupy o wyborze konkretnego towaru lub usługi reprezentanta decyduje ankieter.

W 2002 r. badanie obejmowało ok. 1,8 tys. reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz ok. 240 niekonsumpcyjnych.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług były:

- notowania cen dokonywane przez ankieterów,

- cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części, wydawane przez organy administracji rządowej oraz organy jednostek samorządu terytorialnego i podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

Ceny żywności, napojów bezalkoholowych i alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych notowane były w 2002 r. dwa razy w miesiącu (w I i II połowie), owoców i warzyw - trzy razy w miesiącu (w każdej dekadzie), natomiast ceny pozostałych towarów i usług - raz w miesiącu. Co miesiąc rejestrowano ok. 0,5 mln danych jednostkowych dotyczących poziomów cen towarów i usług.

Na podstawie zbioru notowań oraz informacji o cenach jednolitych obliczane są średnie miesięczne ceny wszystkich reprezentantów jako:

- średnie arytmetyczne z uwzględnieniem liczby notowań - w zakresie towarów i usług, których ceny są notowane przez ankietowanych,
- średnie arytmetyczne ważone ilością dni obowiązywania poszczególnych poziomów cen w miesiącu - w zakresie towarów i usług o cenach jednolitych.

Wskaźnik cen reprezentanta w rejonie wynika z odniesienia jego średniej miesięcznej ceny do średniej ceny z roku poprzedniego. Ogólnopolskie wskaźniki cen wszystkich reprezentantów objętych notowaniami obliczane są jako średnie geometryczne wskaźników cen reprezentantów ze wszystkich rejonów. Na ich podstawie, stosując średnią geometryczną, opracowuje się wskaźniki cen grup towarów i usług na najniższym szczeblu agregacji systemu wag (309 grup elementarnych w 2002 r.). Wykorzystuje się je następnie przy zastosowaniu systemu wag, do obliczenia wskaźników wyższych szczebli agregacji aż do wskaźnika cen towarów i usług ogółem. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczane są miesięcznie, a dla żywności, napojów bezalkoholowych i alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych również dwa razy w miesiącu (w I i II połowie), według formuły Laspeyresa przy zastosowaniu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Republika Czeska

Wskaźnik cen konsumpcyjnych, w ramach grupy wskaźników cen obliczanych w Republice Czeskiej, jest jednym z najważniejszych wskaźników odzwierciedlających zmiany cen. Ukazuje on w sposób reprezentatywny zmiany cen konsumpcyjnych towarów i usług nabywanych przez ludność na przestrzeni czasu. Wskaźniki zmian cen konsumpcyjnych są wykorzystywane do pomiaru inflacji.

Badanie cen rozpoczęto w Czechosłowacji już w 1919 r. Od 2001 r. wskaźniki cen konsumpcyjnych bada się na podstawie nowych koszyków konsumpcyjnych, bazujących na grupie wybranych rodzajów towarów i usług nabywanych przez ludność. Jednocześnie nastąpiła zmiana w klasyfikacji łącznych wskaźników cen konsumpcyjnych, która bazuje na międzynarodowej klasyfikacji konsumpcji indywidualnej według przeznaczenia (COICOP - Classification of individual consumption by purpose), w której produkty i usługi są podzielone na 12 głównych działów.

Do badań cen wybrano jako reprezentantów przede wszystkim produkty i usługi, które mają wyraźny udział w wydatkach ludności i swoim zakresem pokrywają całą sferę konsumpcji. Liczba reprezentantów w nowym koszyku wynosi 793.

Ceny poszczególnych rodzajów towarów i usług są badane raz w miesiącu, bezpośrednio w wybranych sklepach i punktach usługowych (ok. 13 000) przez pracowników organów statystycznych w 39 powiatach na terenie Republiki Czeskiej i miasta stołecznego Pragi.

W zależności od wielkości gminy dla każdego reprezentanta, ceny bada się w od 1 do 27 jednostkach informacyjnych. Ceny konsumpcyjne badane są od 1 do 20 dnia kalendarzowego badanego okresu, przy czym ceny paliw i artykułów spożywczych w ściśle określonych terminach (zazwyczaj 15 dzień kalendarzowy).

Pracownicy centrali Czeskiego Urzędu Statystycznego badają ceny regulowane, ceny obowiązujące w całym kraju, ceny wypoczynku zagranicznego oraz ceny samochodów używanych.

Ze względu na zróżnicowanie przestrzenne i czasowe popytu na konkretne produkty o zbliżonych właściwościach, stosowane są tzw. opisy reprezentantów. W jednostce informacyjnej badany jest produkt lub usługa uwzględniająca konkretne warunki podaży w miejscu badania, lecz nie wykraczająca poza charakterystykę opisu reprezentanta.

Wyboru punktów sprzedaży detalicznej, usługowych i innych miejsc badania cen konsumpcyjnych dokonuje pracownik Okręgowego Przedstawicielstwa Czeskiego Urzędu Statystycznego w uzgodnieniu z właścicielem. Jednostki informacyjne to większe punkty sprzedaży lub świadczenia usług. W sieci jednostek informacyjnych reprezentowane są sklepy (punkty usługowe) o różnej specjalizacji asortymentowej (hipermarkety, supermarkety, domy handlowe, sklepy specjalistyczne, punkty usługowe i inne).

Przeciętna cena reprezentanta dla Republiki Czeskiej liczona jest jako ważona średnia arytmetyczna cen z poszczególnych województw, które z kolei dla kraju liczone są jako zwykła średnia arytmetyczna. Wagi są ustalane na podstawie średniego stanu ludności w danym województwie w 1999 r.

Wyliczenie wskaźników cen konsumpcyjnych przeprowadza się na stałych wagach według indeksu Laspeyres'a. Podstawowym okresem są wagi roku 1999 i ceny z grudnia 1999 r.

Niemcy (Saksonia)

Badanie cen konsumpcyjnych jest badaniem reprezentacyjnym. W Saksonii, w każdym miesiącu, badanych jest ponad 32000 cen jednostkowych około 750 towarów i usług z koszyka jednakowego dla całej Republiki Federalnej Niemiec. Oprócz tego na wyliczenia indeksu cen szeregu towarów i usług wpływają centralnie rejestrowane, jednakowe w całej Republice Federalnej, wskaźniki (np. taryfy opłat stosowane przez Koleje Niemieckie, wskaźniki cen usług telekomunikacyjnych czy ceny opłat przesyłek).

W Saksonii badania cen prowadzone są przez przeszkolonych ankietów, w połowie każdego miesiąca w dwudziestu gminach sprawozdawczych, należących do różnych przedziałów wielkości gmin. Można tu wyróżnić następujące okręgi sprawozdawcze:

- okręg sprawozdawczy A – 3 gminy o liczbie mieszkańców poniżej 20 tys. (Kamenz, Grimma, Oelsnitz),
- okręg sprawozdawczy G – 14 gmin o liczbie mieszkańców w przedziale 20-50 tys. (Bautzen, Zittau, Zwickau, Aue, Schwarzenberg, Pirna, Meißen, Freiberg, Werdau, Eilenburg, Annaberg-Buchholz, Plauen, Torgau),
- okręg sprawozdawczy K – 3 miasta: Chemnitz, Dresden, Leipzig.

Punkty sprawozdawcze w danej gminie są wybierane w sposób reprezentacyjny, tak by z jednej strony reprezentowane były dzelnice handlowe, przemysłowe i mieszkalne, a z drugiej różne formy placówek handlu detalicznego (samodzielne sklepy z wyspecjalizowanym asortymentem, filie, domy towarowe, rynki itp.). Zakres towarów i usług badanych w danym okręgu jest zróżnicowany. I tak w okręgu sprawozdawczym A badanych jest 100 towarów i usług, w okręgu sprawozdawczym G - 194 i w okręgu sprawozdawczym K - 631. Około 70 ankietów wypełnia, co miesiąc formularze sprawozdawcze z aktualnymi cenami i sygnaturami ich zmian. Zmiany cen wynikające ze zmian jakości nie są

uwzględniane w indeksie. Informacje o wysokości 1600 czynszów za mieszkania różnych kategorii przekazywane są z ponad 100 firm mieszkaniowych. W urzędzie statystycznym dokonywane są obliczenia i obróbka techniczna danych, efektem tych procedur jest indeks cen konsumpcyjnych.

Indeks cen konsumpcyjnych wskazuje, w jakiej skali wzrosły lub zmalały koszty utrzymania gospodarstw domowych na skutek zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych, bez uwzględnienia zmian zachowań konsumentów. Pojedyncze pozycje indeksu pokazują zmiany cen towarów i usług w stosunku do okresu bazowego (obecnie 2000 r.) i służą do obserwacji koniunktury. Analiza indeksu cen umożliwia określenie ich ruchu na poziomie konsumenta. Przyjmuje się, że skala zmian indeksu cen konsumpcyjnych jest odzwierciedleniem skali zmian cen ogółem. Wskaźnik ten wykorzystywany jest także do oszacowania wielkości roszczeń. Na podstawie indeksu cen konsumpcyjnych określone są zmiany siły nabywczej pieniądza na poziomie konsumenta.

1. DOCHODY LUDNOŚCI

1.1. Produkt krajowy brutto

TABL. 1. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W 2000 R.

Wyszczególnienie	Strona				
	polska		czeska		niemiecka
	w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH					
Produkt krajowy brutto w mld	685,0	170,8	1984,8	55,8	2030,0
na 1 mieszkańca	17725	4419	193218	5428	24700
Produkt krajowy brutto w mld w podregionie ^c	19,8	4,9	69,3	1,9	28,4
na 1 mieszkańca	14231	3548	161448	4535	16499
KRAJ = 100					
Produkt krajowy brutto w podregionie ^c	2,9	x	3,5	x	1,4
na 1 mieszkańca	80,3	x	83,6	x	66,8

^a Według kursu średniego NBP w 2000 r. 1 euro = 4,0110 zł. ^b Według kursu średniego ČNB w 2000 r. 1 euro = 35,610 Kč. ^c strona polska – podregion jeleniogórsko-wałbrzyski, strona czeska – województwo libereckie (liberecký kraj), strona niemiecka – okręg drezdeński (Regierungsbezirk Dresden).

Produkt krajowy brutto (PKB) jest jednym z podstawowych wskaźników charakteryzujących poziom rozwoju gospodarczego krajów i regionów.

W 2000 roku PKB na 1 mieszkańca był we wszystkich częściach Euroregionu niższy niż średnia krajowa: w części niemieckiej w okręgu drezdeńskim (na którego obszarze znajduje się niemiecka część Euroregionu) o 33,2% niższy niż średnia dla Republiki Federalnej Niemiec, w czeskiej części Euroregionu (województwo libereckie) niższy niż dla Republiki Czeskiej o 16,4%, a w polskiej części Euroregionu (podregion jeleniogórsko-wałbrzyski) o 19,7% niższy od średniej dla Polski.

Zdecydowanie najwyższy poziom PKB na 1 mieszkańca występuje w części niemieckiej Euroregionu: w 2000 roku był on 4,7-krotnie wyższy niż w części polskiej i 3,6-krotnie wyższy niż w części czeskiej; PKB na 1 mieszkańca w części czeskiej był o 27,8% wyższy niż w części polskiej.

1.2. Wynagrodzenia

TABL. 2. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W 2002 R.

Wyszczególnienie	Strona				
	polska		czeska		niemiecka
	w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
Wynagrodzenie brutto:					
w kraju	2133	553,21	16212	526,16	2816
w regionie ^c	2164	561,25	14209	461,15	2073
w podregionie ^d	14473	469,72	2110

^a Według kursu średniego NBP w 2002 r. 1 euro = 3,8557 zł. ^b Według kursu średniego ČNB w 2002 r. 1 euro = 30,812 Kč. ^c strona polska – województwo dolnośląskie, strona niemiecka – Saksonia, strona czeska – trzy województwa (kraje: liberecký, královéhradecký, pardubický). ^d strona niemiecka – okręg drezdeński, strona czeska – województwo libereckie.

Po stronie polskiej średnie wynagrodzenie brutto w województwie dolnośląskim (na którego obszarze znajduje się polska część Euroregionu) było o 1,5% wyższe niż średnia krajowa. Brak danych dla podregionu jeleniogórsko-wałbrzyskiego nie pozwala bardziej precyzyjnie określić poziomu wynagrodzeń brutto dla obszaru Euroregionu po stronie polskiej. Po stronie czeskiej średnie wynagrodzenie brutto w województwie libereckim (obszar najbardziej odpowiadający czeskiej części Euroregionu) było o 10,7% niższe niż średnia w Republice Czeskiej, ale o 1,9% wyższe niż średnia w regionie północno-wschodnich Czech.

Po stronie niemieckiej średnie wynagrodzenie brutto w okręgu drezdeńskim (obszar najbardziej odpowiadający niemieckiej części Euroregionu) było o 1,8% wyższe niż w landzie Saksonia, ale o 25,1% niższe niż średnia dla całych Niemiec.

Poziom wynagrodzenia brutto był po stronie niemieckiej zdecydowanie najwyższy: 3,8-krotnie wyższy niż po stronie polskiej i 4,5-krotnie wyższy niż po stronie czeskiej. W polskiej części Euroregionu wynagrodzenie brutto było o 19,5% wyższe niż po stronie czeskiej.

TABL. 3. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W EUROREGIONIE NEISSE-NISA-NYSA WEDŁUG POWIATÓW W 2002 R.

Wyszczególnienie	W walucie krajowej ^a	W euro ^b
CZĘŚĆ POLSKA		
Jelenia Góra ^c	2106	546,22
Bolesławiecki	1874	485,92
Jeleniogórski	1691	438,66
Kamiennogórski	1728	448,24
Lubański	1705	442,10
Lwówecki	1748	453,44
Zgorzelecki	2663	690,76
Złotoryjski	1823	472,80
Żarski	1913	496,13
CZĘŚĆ CZESKA		
Česká Lípa	15130	491,04
Jablonec nad Nisou	13909	451,42
Liberec	14809	480,62
Semily	13622	442,10
CZĘŚĆ NIEMIECKA		
Okręg drezdeński (Regierungsbezirk Dresden)	2110	2110

^a Część polska w zł, część czeska w Kč, część niemiecka w euro. ^b Część polska - według kursu średniego NBP w 2002 r. 1 euro = 3,8557 zł, część czeska - według kursu średniego ČNB w 2002 r. 1 euro = 30,812 Kč. ^c Miasto na prawach powiatu.

Zróżnicowanie wynagrodzenia brutto w powiatach wchodzących w skład polskiej części Euroregionu w 2002 r. było znaczne i wahało się od 1691 zł (438,66 euro) w powiecie jeleniogórskim do 2663 zł (690,76 euro) w powiecie zgorzeleckim (57,4% więcej niż w powiecie jeleniogórskim).

Zróżnicowanie to było znacznie mniejsze w powiatach wchodzących w skład Euroregionu po stronie czeskiej i wahało się od 13622 Kč (442,10 euro) w powiecie Semily do 15130 Kč (491,04 euro) w powiecie Česká Lípa (o 11,1% więcej niż w powiecie Semily).

Brak danych według powiatów tworzących niemiecką część Euroregionu nie pozwala określić zróżnicowania po stronie niemieckiej.

Z porównania wynagrodzeń brutto w polskich i czeskich powiatach wynika, że najniższy ich poziom miał miejsce w powiatach jeleniogórskim, Semily i lubańskim. Natomiast najwyższy w powiatach: zgorzeleckim, Jeleniej Górze (miasto na prawach powiatu) i Česká Lípa.

1.3. Emerytury i renty

TABL. 4. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO W 2002 R.

Wyszczególnienie	Strona				
	polska		czeska		niemiecka
	w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
EMERYTURA					
Emerytura brutto w kraju:					
poza rolnictwem	1177,35	305,35	6833,00	221,76	727,07
procent przeciętnego wynagrodzenia brutto	55,19	x	42,15	x	25,82
Emerytura brutto w regionie ^c :					
poza rolnictwem	1115,09	289,21	6757,00	219,30	832,09
procent przeciętnego wynagrodzenia brutto	51,54	x	47,55	x	40,14
w rolnictwie	789,25	204,70	.	.	.
RENTA					
Renta brutto w kraju:					
poza rolnictwem:					
renta z tytułu niezdolności do pracy	847,07	219,69	6666,00	216,34	738,10
renta rodzinna	1008,39	261,53	.	.	706,91
Renta brutto w regionie ^c :					
poza rolnictwem:					
renta z tytułu niezdolności do pracy	898,14	259,36	6606,00	214,40	694,99
renta rodzinna	980,51	254,30	.	.	733,25
w rolnictwie:					
renta z tytułu niezdolności do pracy	723,50	187,64	.	.	.
renta rodzinna	833,00	216,04	.	.	.

^a Według kursu średniego NBP w 2002 r. 1 euro = 3,8557 zł. ^b Według kursu średniego ČNB w 2002 r. 1 euro = 30,812 Kč. ^c strona polska - województwo dolnośląskie, strona niemiecka - Saksonia, strona czeska - trzy województwa (kraje: liberecký, královéhradecký, pardubický).

Przeciętna emerytura brutto w regionie, w którym znajduje się polska część Euroregionu, była w 2002 r. o 5,3% niższa od średniej dla Polski, w części czeskiej o 1,1% niższa od średniej krajowej, natomiast po stronie niemieckiej była ona o 14,4% wyższa niż średnia dla Niemiec. W polskiej części Euroregionu średnia emerytura stanowiła 51,5% przeciętnego wynagrodzenia brutto, w części czeskiej 47,6%, a w części niemieckiej 40,1%.

Renta z tytułu niezdolności do pracy była w polskiej części Euroregionu o 19,5% niższa niż przeciętna emerytura, w części czeskiej o 2,2% niższa, a w części niemieckiej o 16,5% niższa. Renta ta w polskiej części Euroregionu była o 6,0% wyższa od średniej w Polsce, w części czeskiej o 1,0% niższa od średniej krajowej, a w części niemieckiej o 5,8% niższa od średniej w Niemczech.

Renta rodzinna była w polskiej części Euroregionu 9,2% wyższa niż renta z tytułu niezdolności do pracy, a po stronie niemieckiej o 5,5% wyższa. W stosunku do średniej krajowej renta rodzinna w polskiej części Euroregionu była o 2,8% niższa, a w części niemieckiej o 3,7% wyższa.

1.4. Podatki i obowiązkowe ubezpieczenia

W zakresie podatku od osób fizycznych, wynagradzanych z tytułu umowy o pracę i z tytułu umów o podobnym charakterze, we wszystkich częściach Euroregionu obowiązują podobne konstrukcje systemu podatkowego, różniące się jednak szczegółowymi rozwiązaniami.

Z wynagrodzenia brutto we wszystkich trzech krajach potrącane są obowiązkowe obciążenia z tytułu składek na różne ubezpieczenia. Składki te są naliczane w stosunku do wynagrodzenia brutto. W Polsce oraz w Czechach składki te pomniejszają wynagrodzenie brutto przed opodatkowaniem (podstawę opodatkowania), natomiast w Niemczech od wynagrodzenia brutto może być odliczona rocznie z tego tytułu kwota nie przekraczająca 2001 euro, tj. 166,75 euro miesięcznie. Wysokość składek przedstawiono w tabeli 5.

TABL. 5. OBCIĄŻENIE WYNAGRODZENIA BRUTTO SKŁADKAMI NA OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIA W 2002 R.

Wyszczególnienie	Strona		
	polska	czeska	niemiecka
	w %		
Ogółem składki potrącane z wynagrodzenia brutto	18,70	12,50	21,35
Ubezpieczenie emerytalne i rentowe ^a	9,75+6,50	6,50	9,75
Ubezpieczenie chorobowe	2,45	1,10	–
Ubezpieczenie zdrowotne ^b	–	4,50	7,50
Składka na państwową politykę zatrudnienia	–	0,40	–
Ubezpieczenie na opiekę na starość	–	–	0,85
Ubezpieczenie od bezrobocia	–	–	3,25

^a W Polsce składka ta podzielona jest na dwie części: na ubezpieczenie emerytalne 9,75% i na ubezpieczenie rentowe 6,5%. W Czechach i w Niemczech składka ta jest określona i naliczana łącznie. ^b Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosiła w Polsce 7,75% w stosunku do wynagrodzenia brutto (w 2003 roku została podwyższona do 8,00%). Nie jest ona jednak potrącana z wynagrodzenia brutto przed opodatkowaniem, lecz z naliczonego podatku wydzieloną jest kwota stanowiąca 7,75% wynagrodzenia brutto.

Źródło: strona polska - Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137 z 1998 r., poz. 887 z późn. zmianami), strona czeska - Ustawa o ubezpieczeniu emerytalnym i rentowym (Dz.U. 155/1995), Ustawa o ubezpieczeniach społecznych i składce na państwową politykę zatrudnienia (Dz. U. 589/1992), Ustawa o ubezpieczeniu chorobowym pracowników (Dz. U. 54/1956), strona niemiecka - Ustawa o ubezpieczeniach społecznych, §§ 223,241-248 SGB V, §§ 158-160 SGB VI, § 341 SGB III.

Łącznie największymi składkami obciążone jest wynagrodzenie brutto po stronie niemieckiej, przy tym tylko ich część pomniejsza wynagrodzenie do opodatkowania. Przy przeciętnym wynagrodzeniu brutto wynoszącym 2110 euro kwota tych składek wynosi rocznie 5406 euro, a pomniejszenie wynagrodzenia przed opodatkowaniem może wynieść z tego tytułu maksymalnie 2001 euro (37% płaconych składek). Najmniejszymi składkami obciążone jest wynagrodzenie po stronie czeskiej 12,5%. W Polsce kwota tych składek jest o 49,6% wyższa niż po stronie czeskiej.

Na wysokość obciążenia wynagrodzenia podatkiem wpływają w Polsce koszty uzyskania przychodu, które są określone ryczałtowo i wynoszą 96,26 zł miesięcznie. W Czechach podatnik ma prawo zmniejszyć dochód o 3170 Kč miesięcznie, a w Niemczech o 85,25 euro miesięcznie.

Ponadto w Polsce podatek pomniejsza się miesięcznie o kwotę 43,18 zł (rocznie o 518,16 zł) z tytułu tzw. kwoty wolnej od podatku. W Czechach i w Niemczech rozwiązanie takie nie występuje.

W Polsce w 2002 roku obowiązywała następująca skala podatkowa:

TABL. 6. SKALA PODATKOWA W POLSCE W 2002 R. ^a

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
37024	74048	19% podstawy obliczenia minus kwota 518,16 zł
74048		6516,40 zł + 30% nadwyżki ponad 37024 zł
		17623,60 zł + 40% nadwyżki ponad 74048 zł

^a W 2003 roku nastąpił wzrost kwoty pomniejszającej podatek z 518,16 zł do 530,08 zł.

Źródło: Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. nr 14 z 2000 r., poz. 176 z późn. zmianami).

Ponieważ przeciętne wynagrodzenie mieści się w pierwszym progu podatkowym, to zastosowanie ma stopa podatku wynosząca 19%, a obliczoną miesięczną zaliczkę na podatek pomniejsza się o kwotę 43,18 zł (w 2003 roku kwota ta wzrosła do 44,17 zł). Ponadto w stosunku do dochodów z tytułu umowy o pracę i pokrewnych przy obliczeniu wysokości podatku uwzględnia się zryczałtowane koszty uzyskania przychodu, wynoszące 96,26 zł miesięcznie w przypadku jednego stosunku pracy wykonywanego w miejscu zamieszkania (w 2003 roku kwota ta wzrosła do 99,96 zł miesięcznie).

W Czechach obowiązuje podobnie skonstruowana skala podatkowa i jest ona następująca:

TABL. 7. SKALA PODATKOWA W REPUBLICIE CZESKIEJ W 2002 R. ^a

Podstawa obliczenia podatku w Kč		Podatek wynosi
ponad	do	
	102000	15%
102000	204000	15300 Kč + 20% nadwyżki ponad 102000 Kč
204000	312000	35700 Kč + 25% nadwyżki ponad 204000 Kč
312000		62700 Kč + 32% nadwyżki ponad 312000 Kč

^a Obowiązuje także w 2003 r.

Źródło: Ustawa o podatkach dochodowych (Dz. U. 586/1992).

Skala podatkowa w Niemczech jest skonstruowana inaczej. Wyróżnione są dwa główne warianty:

- pracowników, którzy są samotni lub których współmałżonek również pracuje,
- pracowników, których współmałżonkowie nie pracują.

Skala podatkowa (w pewnym uproszczeniu) jest następująca:

TABL. 8. SKALA PODATKOWA W NIEMCZECH W 2002 R. ^a

Podstawa opodatkowania w euro	Stopa podatku w %		Podstawa opodatkowania w euro	Stopa podatku w %	
	samotni oraz pracujący współmałżonkowie	niepracujący współmałżonek		samotni oraz pracujący współmałżonkowie	niepracujący współmałżonek
do 7000	0	0	32000	22,2	13,3
8000	2,1	0	34000	23,1	14,1
9000	4,3	0	36000	23,9	14,8
10000	6,1	0	38000	24,6	15,5
11000	7,7	0	40000	25,4	16,2
12000	9,1	0	42000	26,1	16,8
13000	10,3	0	44000	26,8	17,4
14000	11,4	0	46000	27,5	17,9
15000	12,4	0,8	48000	28,2	18,5
16000	13,3	2,1	50000	28,9	19,0
17000	14,1	3,2	55000	30,5	20,2
18000	14,8	4,3	60000	32,0	21,4
19000	15,5	5,2	65000	33,3	22,4
20000	16,2	6,1	70000	34,4	23,5
22000	17,4	7,7	80000	36,2	25,4
24000	18,5	9,1	90000	37,5	27,2
26000	19,5	10,3	100000	38,6	28,9
28000	20,5	11,4	110000	39,5	30,5
30000	21,4	12,4	120000	40,3	32,0

^a Obowiązuje także w 2003 r.

Źródło: Ustawa o podatku dochodowym, § § 9a, 10.

W praktyce naliczenie podatku wymaga posługiwania się szczegółowymi tabelami podatkowymi, które zawierają ok. 2400 progów. W przypadku przeciętnego wynagrodzenia w wysokości 2110 euro stopa podatkowa po dokonaniu dopuszczalnych odliczeń w przypadku osoby samotnej lub pracujących współmałżonków wyniesie 15,43%. W przypadku osób samotnych lub pracujących współmałżonków kwota podatku podwyższana jest o 5,5% z tytułu tzw. podatku solidarnościowego, przeznaczonego na finansowanie rozwoju landów z obszaru byłej NRD. Występuje tu także – podobnie jak po stronie polskiej – ryczałt na koszty pozyskania pracy (odpowiednik polskich kosztów uzyskania przychodu), wynoszący 85,25 euro miesięcznie.

Przedstawione wyżej informacje dotyczące podatku dochodowego w poszczególnych częściach Euroregionu umożliwiają ustalenie przeciętnego wynagrodzenia netto, które pozwoli porównać możliwości nabywania różnych towarów i usług.

TABL. 9. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA NETTO W 2002 R.

Wyszczególnienie	Strona				
	polska		czeska		niemiecka
	w zł	w euro	w Kč	w euro	w euro
Wynagrodzenie brutto	2164,00	561,25	14473,00	469,72	2110,00
Składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	404,67	104,95	1809,13	58,71	450,49 ^a
Koszty uzyskania przychodu	96,26	24,97	3170,00	102,88	^b
Podstawa opodatkowania	1663,07	431,33	9493,87	308,12	.
Podatek dochodowy	272,80	70,75	1473,77	47,83	325,66 ^c
Podatek solidarnościowy	-	-	-	-	17,91
Wynagrodzenie netto	1486,53	385,55	11190,10	363,17	1315,94

^a Podatnik w ramach rozliczenia rocznego może z tego tytułu odliczyć kwotę nie większą niż 2001 euro (tj. 166,75 euro miesięcznie). ^b Koszty uzyskania przychodu uwzględniane są w rozliczeniu rocznym, ich minimalna kwota wynosi 1023 euro (tj. 85,25 euro miesięcznie). ^c Podatek naliczony według klasy podatkowej I.

Źródło: strona polska - Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137 z 1998 r., poz. 887 z późn. zmianami), Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. nr 14 z 2000 r. poz. 176 z późn. zmianami), strona czeska - Ustawa o podatkach dochodowych (Dz. U. 586/1992), Ustawa o ubezpieczeniu emerytalnym i rentowym (Dz.U. 155/1995), Ustawa o ubezpieczeniach społecznych i składce na państwową politykę zatrudnienia (Dz. U. 589/1992), Ustawa o ubezpieczeniu chorobowym pracowników (Dz. U. 54/1956), strona niemiecka - Ustawa o podatku dochodowym, §§ 9a,10; Ustawa o ubezpieczeniach społecznych, §§ 223,241-248 SGB V, §§ 158-160 SGB VI, § 341 SGB III.

Łączne obciążenia wynagrodzenia brutto składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i podatkiem są najwyższe w niemieckiej części Euroregionu (37,6%), następnie w części polskiej (31,3%), a najniższe w części czeskiej (22,7%).

2. CENY

2.1. Towary żywnościowe

Zestawienie cen wybranych artykułów żywnościowych prezentuje poniższa tabela.

TABL. 1(10). CENY WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 R.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Strona				
		polska (PL)		czeska (CZ)		niemiecka (D)
		w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
PIECZYWO I PRODUKTY ZBOŻOWE						
Buleczka pszenna mała ^c	50 g	0,29	0,07	1,27	0,04	0,21
Chleb mieszany pszenno-żytni, zwykły	500 g	1,39	0,32	7,02	0,22	0,73
Makaron jajeczny	400 g	2,37	0,54	10,38	0,33	0,65
Mąka pszenna	1 kg	1,44	0,33	7,81	0,25	0,35
Płatki kukurydziane zwykłe ^d	250 g	3,08	0,70	16,62	0,53	1,03
Ryż długoziarnisty w saszetkach do gotowania	4x100 g	1,58	0,36	7,50	0,24	0,79
MIEŚO						
Boczek ^e	1 kg	14,83	3,38	113,70	3,63	6,05
Kurczę patroszone, świeże ^f	1 kg	4,67	1,06	46,05	1,47	2,04
Mięso cielęce bez kości ^g	1 kg	21,45	4,88	223,33	7,13	13,66
Mięso wieprzowe z kością - schab środkowy ^h	1 kg	11,15	2,54	89,68	2,86	5,91
Mięso wieprzowe bez kości - łopatka ⁱ	1 kg	12,42	2,83	99,05	3,16	5,41
Mięso wołowe bez kości z udźca	1 kg	15,09	3,44	146,11	4,66	7,40
„Salami”	1 kg	20,89	4,76	175,60	5,60	12,54
Szynka wieprzowa gotowana	1 kg	17,27	3,93	152,37	4,86	11,66
RYBY						
Śledź w sosie pomidorowym ^j	170 g	2,15	0,49	19,23	0,61	0,96
MLEKO, SERY, JAJA						
Jaja kurze świeże	1 szt	0,31	0,07	2,27	0,07	0,12
Jogurt naturalny ^k	165 g	1,09	0,25	5,78	0,18	0,34
Mleko krowie o zawartości 2-2,5% tłuszczu	1 l	1,21	0,28	16,38	0,52	0,66
Mleko skondensowane niesłodzone	400 g	2,81	0,64	28,28	0,90	0,59
Ser dojrzewający „Gouda”, o zawartości 45% tłuszczu ^l	1kg	12,58	2,86	100,79	3,22	5,59
Śmietana o zawartości 30% tłuszczu	200 g	3,59	0,82	13,67	0,44	0,49

^a Według kursu średniego NBP z dnia 31.05.2003 r., 1 euro = 4,3915 PLN. ^b Według kursu średniego ČNB z dnia 30.05.2003 r., 1 euro = 31,330 Kč. ^c D - 1 szt. ^d CZ, D - Cornflakes. ^e PL - boczek wędzony. ^f D - kurczę pieczone, schłodzone. ^g D - sznyce cielęce, CZ - udziec cielęcy. ^h D - mięso na pieczeni. ⁱ D - kotlety wieprzowe. ^j CZ - ryby w oleju, D - 190-200 g. ^k D - jogurt owocowy, 150 g, CZ - 150 ml. ^l CZ - edamski.

Kursywną zaznaczono ceny średnie dla całej Republiki Czeskiej.

TABL. 1(10). CENY WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 R. (cd.)

Stan w maju

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Strona				
		polska (PL)		czeska (CZ)		niemiecka (D)
		w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
TŁUSZCZE						
„Masło roślinne”	500 g	2,84	0,65	34,19	1,09	0,91
Masło o zawartości 82-82,5% tłuszczu, świeże	200 g	2,49	0,57	18,44	0,59	0,78
Oliwa z oliwek	1 l	12,90	2,94	207,37	6,62	.
Olej jadalny słonecznikowy ^f	1 l	5,53	1,26	35,93	1,15	1,25
CUKIER I WYROBY CUKIERNICZE						
Baton czekoladowy ^m	50 g	1,33	0,30	9,63	0,31	0,30
Cukier biały kryształ	1 kg	2,35	0,54	16,43	0,52	0,91
Czekolada pełna mleczna ⁿ	100 g	2,55	0,58	19,12	0,61	0,62
Czekoladki w bombonierce	250 g	.	.	84,14	2,69	4,65
Miód naturalny	400 g	7,74	1,76	54,71	1,75	2,35
UŻYWKI I PRZYPRAWY						
Brandy	700 ml	50,80	11,57	.	.	5,66
Herbata ekspresowa	20 szt	2,88	0,66	.	.	1,12
Kakao naturalne (bez dodatków)	100 g	2,52	0,57	18,20	0,58	.
Kawa naturalna mielona ^o	250 g	4,36	0,99	.	.	1,62
Pieprz naturalny, czarny, ziarnisty	20 g	1,72	0,39	10,22	0,33	0,52
Piwo pełne jasne, o zawartości powyżej 12,5% ekstraktu wagowego, w butelce	500 ml	2,68	0,61	8,53	0,27	0,54
Whisky	750 ml	93,74	21,35	444,62	14,19	11,44
Wino gronowe czerwone wytrawne	1 l	11,55	2,63	71,97	2,30	2,61
Wino importowane gronowe, musujące typu szampan	750 ml	12,07	2,75	170,48	3,53	3,55
NAPOJE						
Coca-Cola	1 l	2,67	0,61	16,52	0,53	0,76
Sok pitny jabłkowy	1 l	2,72	0,62	.	.	0,70
Sok pitny pomarańczowy	1 l	3,31	0,75	23,14	0,74	0,81
Woda mineralna stołowa, bez dodatku CO ₂	1 l	1,94	0,44	6,25	0,20	0,45
OWOCE I PRZETWORY OWOCOWE						
Ananas w plastrach, w puszcze ^p	340 g	3,87	0,88	.	.	0,77
Banany	1 kg	3,60	0,82	28,16	0,90	1,10
Brzoskwinie	1 kg	8,50	1,94	89,39	2,85	.
Cytryny	1 kg	4,47	1,02	29,49	0,94	1,88

^a Według kursu średniego NBP z dnia 31.05.2003 r., 1 euro = 4,3915 PLN. ^b Według kursu średniego ČNB z dnia 30.05.2003 r., 1 euro = 31,330 Kč. ^f D - olej roślinny. ^m PL - baton Mars. ⁿ PL - „Milka”. ^o PL - „Tchibo-Family”. ^p Waga produktu po odcieku.

Kursy wq zaznaczono ceny średnie dla całej Republiki Czeskiej.

TABL. 1(10). CENY WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 R. (dok.)

Stan w maju

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Strona				
		polska (PL)		czeska (CZ)		niemiecka (D)
		w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
OWOCE I PRZETWORY OWOCOWE (dok.)						
Grapefruity	1 kg	5,73	1,30	.	.	1,81
Kiwi	1 szt	1,08	0,25	5,05	0,16	0,22
Migdały	100 g	3,86	0,88	.	.	0,46
Orzeszki ziemne solone	150 g	3,14	0,71	.	.	0,64
Pomarańcze	1 kg	4,85	1,10	29,34	0,94	1,44
Winogrona wielkoowocowe	1 kg	14,00	3,19	90,52	2,89	3,15
WARZYWA I PRZETWORY WARZYWNE						
Cebula	1 kg	1,73	0,39	17,22	0,55	0,96
Groszek zielony konserwowy, w puszcze ^p	240 g	2,31	0,53	.	.	0,52
Marchew	1 kg	1,90	0,43	16,76	0,53	0,81
Ogórki świeże szklarniowe	1 kg	5,13	1,17	34,26	1,09	1,28
Pieczarki białe	1 kg	5,92	1,35	90,73	2,90	4,14
Pomidory szklarniowe	1 kg	8,78	2,00	33,09	1,06	1,67
Ziemiaki	1 kg	0,72	0,16	9,84	0,31	0,43
Kapusta biała	1 kg	1,73	0,39	18,42	0,59	0,84
Papryka	1 kg	15,68	3,57	104,39	3,33	4,29
Ogórki konserwowe w słoikach ^p	490 g	2,98	0,68	18,36	0,59	1,32

^a Według kursu średniego NBP z dnia 31.05.2003 r., 1 euro = 4,3915 PLN. ^b Według kursu średniego ČNB z dnia 30.05.2003 r., 1 euro = 31,330 Kč. ^p Waga produktu po odcieku.

Kursy wq zaznaczono ceny średnie dla całej Republiki Czeskiej.

Ceny artykułów żywnościowych ujęto w 10 grup asortymentowych, obejmujących łącznie 63 artykuły. W przypadku czeskiej części Euroregionu dla 9 artykułów brak jest danych dotyczących cen, a dla 16 artykułów przyjęto dane średnie dla całego kraju. W przypadku niemieckiej części Euroregionu brak jest danych dotyczących 3 artykułów. Wykazano ceny średnie z maja 2003 roku.

Do przeliczenia cen ze złotych na euro przyjęto kurs średni NBP z dnia 31 maja 2003 roku w wysokości 4,3915 PLN/EUR, a dla Kč kurs średni z 30 maja 2003 roku, wynoszący 31,330 CZK/EUR.

W grupie asortymentowej *pieczywo i produkty zbożowe* najniższe ceny miały towary w czeskiej części Euroregionu. Po stronie polskiej wszystkie badane ceny były wyższe. Największa różnica występowała w przypadku bułeczki pszennej (75,0% wyższa), a najmniejsza w przypadku mąki pszennej (32,0% wyższa). W części niemieckiej ceny były najwyższe; w przypadku chleba pszenno-żytniego cena była ponad 2-krotnie wyższa niż w części polskiej i ponad 3-krotnie wyższa niż w czeskiej. Natomiast najmniejsza różnica miała miejsce w przypadku mąki pszennej, jej cena po stronie niemieckiej była o 6,1% wyższa niż po stronie polskiej i o 40,0% wyższa niż po stronie czeskiej.

W grupie asortymentowej *mięso* ceny po stronie polskiej były z kolei niższe niż po stronie czeskiej; cena boczku (najmniejsza różnica) była o 6,9% niższa, a cena mięsa cielęcego bez kości (największa różnica) o 31,6% niższa. Po stronie niemieckiej ceny artykułów w tej grupie były najwyższe; cena boczku (najmniejsza różnica) była o 79% wyższa niż po stronie polskiej i o 66,7% wyższa niż po stronie czeskiej, a cena szynki wieprzowej gotowanej (największa różnica) była prawie 3-krotnie wyższa niż po stronie polskiej i 2,5-krotnie wyższa niż po stronie czeskiej.

W grupie asortymentowej *mleko, sery, jaja* nie występowało tak jednolite terytorialne zróżnicowanie cen jak w poprzednich grupach asortymentowych. Śmietana o zawartości 30% tłuszczu była najdroższa w polskiej części Euroregionu; jej cena była o 86,4% wyższa niż w czeskiej części i o 67,3% wyższa niż w części niemieckiej. Z kolei cena mleka skondensowanego niesłodzonego była najwyższa w części czeskiej: o 40,6% wyższa niż w części polskiej i o 52,5% wyższa niż w części niemieckiej. Ceny jajek świeżych były w części niemieckiej o 71,4% wyższe niż w pozostałych częściach Euroregionu.

W grupie asortymentowej *tłuszcze* też brak wyraźnych prawidłowości terytorialnych. Cena masła roślinnego była najwyższa w części czeskiej: o 67,7% wyższa niż po stronie polskiej i o 19,8% wyższa niż po stronie niemieckiej. Cena masła świeżego była najwyższa w części niemieckiej: o 36,8% wyższa niż po stronie polskiej i o 32,2% wyższa niż po stronie czeskiej. Z kolei cena oleju słonecznikowego była najwyższa w części polskiej: o 0,8% wyższa niż po stronie niemieckiej i o 9,6% wyższa niż po stronie czeskiej.

W grupie asortymentowej *cukier i wyroby cukiernicze* ceny poszczególnych artykułów były po stronie polskiej i czeskiej bardzo zbliżone i różnice nie przekraczały 5%. Ceny po stronie niemieckiej były wyższe, ale w przypadku batona czekoladowego i czekolady pełnej mlecznej też były podobne jak w pozostałych częściach Euroregionu.

W grupie asortymentowej *użytki i przyprawy* brak niektórych cen nie pozwala dokonać pełnego porównania. Wyraźnie jednak widać, że ceny alkoholu (piwo, whisky, wino gronowe – z wyjątkiem musującego) były w polskiej części Euroregionu najwyższe: ceny piwa były ponad 2-krotnie wyższe niż w czeskiej części i o 13% wyższe niż w części niemieckiej; ceny whisky były prawie 2-krotnie wyższe niż po stronie niemieckiej i o 50,5% wyższe niż po stronie czeskiej; ceny wina gronowego były mniej zróżnicowane i były w części polskiej zbliżone do cen po stronie niemieckiej i o 14,3% wyższe niż po stronie czeskiej. Pieprz naturalny ziarnisty był najtańszy po stronie czeskiej: 15,4% tańszy niż w części polskiej i o 36,5% tańszy niż po stronie niemieckiej.

W grupie asortymentowej *napoje* ceny były najniższe w części czeskiej, a najwyższe w części niemieckiej. Cena coca-coli po stronie polskiej była o 15,1% wyższa niż po stronie czeskiej, a o 19,7% niższa niż po stronie niemieckiej. Cena wody mineralnej była po stronie polskiej ponad 2-krotnie wyższa niż po stronie czeskiej i zbliżona do ceny po stronie niemieckiej.

W grupie asortymentowej *owoce i przetwory owocowe* ceny bananów były najniższe po stronie polskiej (o 8,9% niższe niż w części czeskiej i o 25,5% niższe niż po stronie niemieckiej). Ceny pomarańczy były najniższe po stronie czeskiej (o 14,5% niższe niż po stronie polskiej i o 34,7% niższe niż po stronie niemieckiej). Również po stronie czeskiej były najtańsze winogrona – o 9,4% tańsze niż po stronie polskiej i o 8,3% tańsze niż w części niemieckiej.

W grupie asortymentowej *warzywa i przetwory warzywne* ceny w niemieckiej części (z wyjątkiem pomidorów szklarniowych) były wyraźnie wyższe niż w pozostałych częściach Euroregionu: cena cebuli była 2,5-krotnie wyższa niż po stronie polskiej i o 74,5% wyższa niż po stronie czeskiej; cena ogórków konserwowych w słoikach była prawie 2-krotnie wyższa niż po stronie polskiej i ponad 2-krotnie wyższa niż po stronie czeskiej. Najtańsze pomidory szklarniowe były po stronie czeskiej: w polskiej części były o 88,7% droższe, a w niemieckiej o 57,5% droższe.

Szczegółowe zestawienie prezentujące relacje cen wybranych artykułów żywnościowych w poszczególnych częściach Euroregionu zawiera tablica 2(11).

TABL. 2(11). RELACJE CEN WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 R.

Stan w maju

Wyszczególnienie	Strona					
	polska=100		czeska=100		niemiecka=100	
	strona czeska	strona niemiecka	strona polska	strona niemiecka	strona polska	strona czeska
PIECZYWO I PRODUKTY ZBOŻOWE						
Buleczka pszenna mała ^a	57,1	300,0	175,0	525,0	33,3	19,0
Chleb mieszany pszenno-żytny, zwykły	68,8	228,1	145,5	331,8	43,8	30,1
Makaron jajeczny	61,1	120,4	163,6	197,0	83,1	50,8
Mąka pszenna	75,8	106,1	132,0	140,0	94,3	71,4
Płatki kukurydziane zwykłe (Cornflakes)	75,7	147,1	132,1	194,3	68,0	51,5
Ryz długoziarnisty w saszetkach do gotowania	66,7	219,4	150,0	329,2	45,6	30,4
MIĘSO						
Boczek ^b	107,4	179,0	93,1	166,7	55,9	60,0
Kurczę patroszone, świeże ^c	138,7	192,5	72,1	138,8	52,0	72,1
Mięso cielęce bez kości ^d	146,1	279,9	68,4	191,6	68,4	52,2
Mięso wieprzowe z kością - schab środkowy ^e	112,6	232,7	88,8	206,6	43,0	48,4
Mięso wieprzowe bez kości - łopatka ^f	111,7	191,2	89,6	171,2	52,3	58,4
Mięso wołowe bez kości z udźca	135,5	215,1	73,8	158,8	46,5	63,0
„Salami”	117,6	263,4	85,0	223,9	38,0	44,7
Szynka wieprzowa gotowana	123,7	296,7	80,9	239,9	33,7	41,7
RYBY						
Śledź w sosie pomidorowym ^g	124,5	195,9	80,3	157,4	51,0	63,5
MLEKO, SERY, JAJA						
Jaja kurcze świeże	100,0	171,4	100,0	171,4	58,3	58,3
Jogurt naturalny ^h	72,0	136,0	138,9	188,9	73,5	52,9
Mleko krowie o zawartości 2-2,5% tłuszczu	185,7	235,7	53,8	126,9	42,4	78,8
Mleko skondensowane niesłodzone	140,6	92,2	71,1	65,6	108,5	152,5
Ser dojrzewający „Gouda”, o zawartości 45% tłuszczu ⁱ	112,6	195,5	88,8	173,6	51,2	57,6
Śmietana o zawartości 30% tłuszczu	53,7	59,8	186,4	111,4	167,3	89,8
TŁUSZCZE						
„Masło roślinne”	167,7	140,0	59,6	83,5	71,4	119,8
Masło o zawartości 82-82,5% tłuszczu, świeże	103,5	136,8	96,6	132,2	73,1	75,6
Oliwa z oliwek	225,2	.	44,4	.	.	.
Olej jadalny słonecznikowy ^j	91,3	99,2	109,6	108,7	100,8	92,0
CUKIER I WYROBY CUKIERNICZE						
Baton czekoladowy ^k	103,3	100,0	96,8	96,8	100,0	103,3
Cukier biały kryształ	96,3	168,5	103,8	175,0	59,3	57,1
Czekolada pełna mleczna	105,2	106,9	95,1	101,6	93,5	98,4
Czekoladki w bombonierce	172,9	.	57,8
Miód naturalny	99,4	133,5	100,6	134,3	74,9	74,5

a D - 1 szt. b PL - boczek wędzony. c D - kurczę pieczone, schłodzone. d D - sznyce cielęce, CZ - udziec cielęcy. e D - mięso na pieczeń. f D - kotlety wieprzowe. g CZ - ryby w oleju, D - 190-200 g. h D - jogurt owocowy, 150 g, CZ - 150 ml. i CZ - edamski. j D - olej roślinny. k PL - baton Mars.

TABL. 2(11). RELACJE CEN WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 R. (dok.)

Stan w maju

Wyszczególnienie	Strona					
	polska=100		czeska=100		niemiecka=100	
	strona czeska	strona niemiecka	strona polska	strona niemiecka	strona polska	strona czeska
UŻYWKI I PRZYPRAWY						
Brandy	48,9	.	.	204,4	.
Herbata ekspresowa	169,7	.	.	58,9	.
Kakao naturalne (bez dodatków)	101,8	.	98,3	.	.	.
Kawa naturalna mielona ^l	163,6	.	.	61,1	.
Pieprz naturalny, czarny, ziarnisty	84,6	133,3	118,2	157,6	75,0	63,5
Piwo pełne jasne, o zawartości powyżej 12,5% ekstraktu wagiowego, w butelce	44,2	88,5	225,9	200,0	113,0	50,0
Whisky	66,5	53,6	150,5	80,6	186,6	124,0
Wino gronowe czerwone wytrawne	87,5	99,2	114,3	113,5	100,8	88,1
Wino importowane gronowe, musujące typu szampan	128,4	129,1	77,9	100,6	77,5	99,4
NAPOJE						
Coca-Cola	86,9	124,6	115,1	143,4	80,3	69,7
Sok pitny jabłkowy	112,9	.	.	88,6	.
Sok pitny pomarańczowy	98,7	108,0	101,4	109,5	92,6	91,4
Woda mineralna stółowa, bez dodatku CO ₂	45,5	102,3	220,0	225,0	97,8	44,4
OWOCY I PRZETWORY OWOCOWE						
Ananas w plasterkach, w puszcze ^l	87,5	.	.	114,3	.
Banany	109,8	134,1	91,1	122,2	74,5	81,8
Brzoskwinie	146,9	.	68,1	.	.	.
Cytryny	92,2	184,3	108,5	200,0	54,3	50,0
Grapefruity	139,2	.	.	71,8	.
Kiwi	64,0	88,0	156,3	137,5	113,6	72,7
Migdały	52,3	.	.	191,3	.
Orzeszki ziemne solone	90,1	.	.	110,9	.
Pomarańcze	85,5	130,9	117,0	153,2	76,4	65,3
Winogrona wielkoowocowe	90,6	98,7	110,4	109,0	101,3	91,7
WARZYWA I PRZETWORY WARZYWNE						
Cebula	141,0	246,2	70,9	174,5	40,6	57,3
Groszek zielony konserwowy, w puszcze ^l	98,1	.	.	101,9	.
Marchew	123,3	188,4	81,1	152,8	53,1	65,4
Ogórki świeże szklarniowe	93,2	109,4	107,3	117,4	91,4	85,2
Pieczarki białe	214,8	306,7	46,6	142,8	32,6	70,0
Pomidory szklarniowe	53,0	83,5	188,7	157,5	119,8	63,5
Ziemniaki	193,8	268,8	51,6	138,7	37,2	72,1
Kapusta biała	151,3	215,4	66,1	142,4	46,4	70,2
Papryka	93,3	120,2	107,2	128,8	83,2	77,6
Ogórki konserwowe w słoikach ^l	86,8	194,1	115,3	223,7	51,5	44,7

l PL - „Tchibo-Family”. l Waga produktu po odcięciu.

Tablica 3(12) prezentuje wykaz artykułów żywnościowych w układzie części krajowych Euroregionu, pozwalającym określić, gdzie można je kupić najtaniej, a gdzie są najdroższe. W tablicy tej uwzględniono tylko te artykuły, dla których posiadano informacje cenowe z wszystkich trzech części Euroregionu.

TABL. 3(12). NAJNIŻSZE I NAJWYŻSZE CENY ARTYKUŁÓW ŻYWNOSCIOWYCH W 2003 R.
Stan w maju

Wyszczególnienie	Najtaniej w części	Najdrożej w części
PIECZYWO I PRODUKTY ZBOŻOWE		
Buleczka pszenna mała	czeskiej	niemieckiej
Chleb mieszany pszenno-żytni, zwykły	czeskiej	niemieckiej
Makaron jajeczny	czeskiej	niemieckiej
Mąka pszenna	czeskiej	niemieckiej
Płatki kukurydziane zwykłe (Cornflakes)	czeskiej	niemieckiej
Ryż długoziarnisty w saszetkach do gotowania	czeskiej	niemieckiej
MIĘSO		
Boczek	polskiej	niemieckiej
Kurczę patroszone, świeże	polskiej	niemieckiej
Mięso cielece bez kości	polskiej	niemieckiej
Mięso wieprzowe z kością - schab środkowy	polskiej	niemieckiej
Mięso wieprzowe bez kości - łopatką	polskiej	niemieckiej
Mięso wołowe bez kości z udźca	polskiej	niemieckiej
„Salami”	polskiej	niemieckiej
Szynka wieprzowa gotowana	polskiej	niemieckiej
RYBY		
Śledź w sosie pomidorowym	polskiej	niemieckiej
MLEKO, SERY, JAJA		
Jaja kurze świeże	polskiej, czeskiej	niemieckiej
Jogurt naturalny	czeskiej	niemieckiej
Mleko krowie o zawartości 2-2,5% tłuszczu	polskiej	niemieckiej
Mleko skondensowane niesłodzone	niemieckiej	czeskiej
Ser dojrzewający „Gouda”, o zawartości 45% tłuszczu	polskiej	niemieckiej
Śmietana o zawartości 30% tłuszczu	czeskiej	polskiej
TŁUSZCZE		
„Masło roślinne”	polskiej	czeskiej
Masło o zawartości 82-82,5% tłuszczu, świeże	polskiej	niemieckiej
Olej jadalny słonecznikowy	czeskiej	niemieckiej
CUKIER I WYROBY CUKIERNICZE		
Baton czekoladowy	polskiej, niemieckiej	czeskiej
Cukier biały kryształ	czeskiej	niemieckiej
Czekolada pełna mleczna	polskiej	niemieckiej
Miód naturalny	czeskiej	niemieckiej

TABL. 3(12). NAJNIŻSZE I NAJWYŻSZE CENY ARTYKUŁÓW ŻYWNOSCIOWYCH W 2003 R. (dok.)
Stan w maju

Wyszczególnienie	Najtaniej w części	Najdrożej w części
UŻYWKI I PRZYPRAWY		
Pieprz naturalny, czarny, ziarnisty	czeskiej	niemieckiej
Piwo pełne jasne, o zawartości powyżej 12,5% ekstraktu wagowego, w butelce	czeskiej	polskiej
Whisky	niemieckiej	polskiej
Wino gronowe czerwone wytrawne	czeskiej	polskiej
Wino importowane gronowe, musujące typu szampan	polskiej	niemieckiej
NAPOJE		
Coca-Cola	czeskiej	niemieckiej
Sok pitny pomarańczowy	czeskiej	niemieckiej
Woda mineralna stołowa, bez dodatku CO ₂	czeskiej	niemieckiej
OWOCE I PRZETWORY OWOCOWE		
Banany	polskiej	niemieckiej
Cytryny	czeskiej	niemieckiej
Kiwi	czeskiej	polskiej
Pomarańcze	czeskiej	niemieckiej
Winogrona wielkoowocowe	czeskiej	polskiej
WARZYWA I PRZETWORY WARZYWNE		
Cebula	polskiej	niemieckiej
Marchew	polskiej	niemieckiej
Ogórki świeże szklarniowe	czeskiej	niemieckiej
Pieczarki białe	polskiej	niemieckiej
Pomidory szklarniowe	czeskiej	polskiej
Ziemniaki	polskiej	niemieckiej
Kapusta biała	polskiej	niemieckiej
Papryka	czeskiej	niemieckiej
Ogórki konserwowe w słoikach	czeskiej	niemieckiej

Z powyższego przeglądu wynika, że najtaniej w największą liczbę artykułów żywnościowych można było zaopatrzyć się w części czeskiej (26). Liczba najtańszych artykułów w części polskiej wyniosła 23, a w części niemieckiej 3. Z kolei najwięcej artykułów o najwyższych cenach na obszarze Euroregionu było w części niemieckiej (40), natomiast w części polskiej liczba ta wynosiła 7, a w części czeskiej 3.

2.2. Towary nieżywnościowe

Zestawienie wybranych artykułów nieżywnościowych zaprezentowano w poniższej tabelicy.

TABL. 4(13). CENY WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOSCIOWYCH W 2003 R.

Stan w maju

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Strona				
		polska (PL)		czeska (CZ)		niemiecka (D)
		w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
ODZIEŻ						
Koszula męska, bawełna 100%, rękaw długi	1 szt	72,04	16,40	504,70	16,11	26,83
Rajstopy damskie	1 szt	7,77	1,77	28,39	0,91	2,75
Skarpety męskie, bawełna ok. 80% z udziałem elastylu ok. 20 %	1 para	4,07	0,93	42,21	1,35	4,38
OBUWIE						
Półbuty damskie całoroczne	1 para	130,25	29,66	1347,61	43,01	46,84
Półbuty męskie całoroczne	1 para	116,83	26,60	1471,98	46,98	64,50
ARTYKUŁY WŁÓKIENNICZE						
Komplet bielizny pościelowej 2-częściowy, bawełna ^c	1 kpl	112,36	25,59	1021,75	32,61	23,93
Ręcznik frotte, o wymiarach 50x100 cm	1 szt	13,08	2,98	126,09	4,02	5,58
ARTYKUŁY UŻYTKU DOMOWEGO						
Płyn do zmywania naczyń	500 ml	3,10	0,71	30,04	0,96	1,13
Proszek do prania	600 g	6,02	1,37	50,98	1,63	1,69
Ziemia do kwiatów, uniwersalna	5 l	1,95	0,44	20,31	0,65	0,86
Żarówka 60 W, przezroczysta	1 szt	1,14	0,26	10,93	0,35	0,93
Żarówka energooszczędna 21 W ^d	1 szt	27,22	6,20	.	.	6,91
ARTYKUŁY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ZDROWIA						
„Vitaminum C”, drażetki 0,1 g	50 szt	3,25	0,74	51,60	1,65	3,90
Prezerwatywa zwykła	3 szt	2,37	0,54	21,21	0,68	1,47
ŚRODKI TRANSPORTU						
Samochód „Skoda Fabia”, o pojemności silnika 1400 cm ³ , wersja standardowa ^e	1 szt	32940,00	7500,85	280 tys.	8933,93	.
ARTYKUŁY PIŚMIENNE I CZASOPISMA						
Gazeta codzienna, lokalna	1 egz	1,28	0,29	8,50	0,27	0,72
Widokówka zwykła, kolorowa	1 szt	0,62	0,14	3,69	0,12	0,35

^a Wg kursu średniego NBP z dnia 31.05.2003 r., 1 euro = 4,3915 PLN. ^b Wg kursu średniego ČNB z dnia 30.05.2003 r., 1 euro = 31,330 Kč. ^c PL - 3-częściowy, CZ - z adamaszku. ^d D - 11 W. ^e CZ - 1200 cm³ HTP, classic.

Kursy wq zaznaczono ceny średnie dla całej Republiki Czeskiej.

TABL. 4(13). CENY WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOSCIOWYCH W 2003 R. (dok.)

Stan w maju

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Strona				
		polska (PL)		czeska (CZ)		niemiecka (D)
		w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
ARTYKUŁY HIGIENY OSOBISTEJ						
Mydło toaletowe zwykłe	100 g	1,54	0,35	15,46	0,49	0,46
Papier toaletowy, zwykły	1 szt	0,38	0,09	4,43	0,14	0,32
Pasta do zębów	75 ml	7,28	1,66	26,54	0,85	1,43
Pieluszki typu „Pampers” dla niemowląt wagi 4-9 kg	1 szt	1,08	0,25	7,36	0,23	0,24
Szampon do włosów	200 ml	8,94	2,04	34,36	1,10	2,64
PALIWA						
Benzyzna bezołowiowa, 95-oktanowa, „Euro-Super”	1 l	3,32	0,76	24,85	0,79	1,06
Benzyzna bezołowiowa, 98-oktanowa, „Euro-Super Plus”	1 l	3,67	0,84	28,37	0,91	1,10
Olej napędowy, letni	1 l	.	.	22,12	0,71	0,85

^a Według kursu średniego NBP z dnia 31.05.2003 r., 1 euro = 4,3915 PLN. ^b Według kursu średniego ČNB z dnia 30.05.2003 r., 1 euro = 31,330 Kč.

Kursy wq zaznaczono ceny średnie dla całej Republiki Czeskiej.

Ceny artykułów nieżywnościowych ujęto w 9 grup asortymentowych, obejmujących łącznie 25 artykułów. W przypadku polskiej i niemieckiej części Euroregionu dla 1 artykułu brak jest danych dotyczących cen. W części czeskiej brak jest danych dla 1 artykułu, a dla 19 artykułów przyjęto dane średnie dla całego kraju. Podobnie jak w odniesieniu do artykułów żywnościowych wykazano ceny średnie z maja 2003 roku.

W grupie asortymentowej **odzież** cena koszuli męskiej była w części czeskiej i polskiej zbliżona, natomiast w części niemieckiej o 66,5% wyższa niż w części czeskiej. Skarpety męskie były najtańsze w części polskiej; po stronie czeskiej były droższe o 45,2%, a w części niemieckiej ponad 4,5-krotnie droższe.

W grupie asortymentowej **obuwie** najniższe ceny zanotowano po stronie polskiej. Np. półbuty męskie były w części czeskiej o 76,6% droższe, a w części niemieckiej prawie 2,5-krotnie droższe.

W grupie asortymentowej *artykuły włókiennicze* komplet bielizny pościelowej był najtańszy po stronie niemieckiej; po stronie polskiej cena była wyższa o 6,9%, a po stronie czeskiej wyższa o 36,3%.

W grupie asortymentowej *artykuły użytku domowego* najwyższe ceny zanotowano po stronie niemieckiej, a najniższe po stronie polskiej. Cena proszku do prania była po stronie czeskiej o 19,0% wyższa niż po stronie polskiej, a po stronie niemieckiej o 23,4% wyższa; cena żarówki 60 W była po stronie czeskiej o 34,6% wyższa, a po stronie niemieckiej 3,5-krotnie wyższa.

W grupie asortymentowej *artykuły związane z ochroną zdrowia* miała miejsce taka sama sytuacja jak w poprzedniej grupie asortymentowej: cena witaminy C była po stronie czeskiej ponad 2-krotnie wyższa, a po stronie niemieckiej ponad 5-krotnie droższa; cena prezerwatywy zwykłej była po stronie czeskiej o 25,9% wyższa, a po stronie niemieckiej o ponad 2,5-krotnie wyższa.

W grupie asortymentowej *artykuły piśmienne i czasopisma* widokówka zwykła była najtańsza po stronie czeskiej – po stronie polskiej była o 16,7% wyższa, a po stronie niemieckiej o ponad 2,5-krotnie wyższa.

W grupie asortymentowej *artykuły higieny osobistej* papier toaletowy był najtańszy w części polskiej – po stronie czeskiej był o 55,6% droższy, a po stronie niemieckiej 3,5-krotnie droższy. Najdrożej za pastę do zębów trzeba było zapłacić po stronie polskiej – po stronie czeskiej była o 48,8% tańsza, a po stronie niemieckiej o 13,9% tańsza.

W grupie asortymentowej *paliwa* benzyna bezołowiowa 95-oktanowa była najtańsza po stronie polskiej – w części czeskiej trzeba było zapłacić o 3,9% drożej, a w części niemieckiej o 39,5% drożej.

Szczegółowe zestawienie prezentujące relacje cen artykułów nieżywnościowych w poszczególnych częściach Euroregionu zawiera tablica 5(14).

TABL. 5(14). RELACJE CEN WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 R.

Stan w maju

Wyszczególnienie	Strona					
	polska=100		czeska=100		niemiecka=100	
	strona czeska	strona niemiecka	strona polska	strona niemiecka	strona polska	strona czeska
ODZIEŻ						
Koszula męska, bawełna 100%, rękaw długi	98,2	163,6	101,8	166,5	61,1	60,0
Rajstopy damskie	51,4	155,4	194,5	302,2	64,4	33,1
Skarpety męskie, bawełna ok. 80% z udziałem elastylu ok. 20 %	145,2	471,0	68,9	324,4	21,2	30,8
OBUWIE						
Półbuty damskie całoroczne.....	145,0	157,9	69,0	108,9	63,3	91,8
Półbuty męskie całoroczne.....	176,6	242,5	56,6	137,3	41,2	72,8
ARTYKUŁY WŁÓKIENNICZE						
Komplet bielizny pościelowej 2-częściowy, bawełna ^a	127,4	93,5	78,5	73,4	106,9	136,3
Ręcznik frotte, o wymiarach 50x100 cm	134,9	187,2	74,1	138,8	53,4	72,0
ARTYKUŁY UŻYTKU DOMOWEGO						
Płyn do zmywania naczyń	135,2	159,2	74,0	117,7	62,8	85,0
Proszek do prania	119,0	123,4	84,0	103,7	81,1	96,4
Ziemia do kwiatów, uniwersalna	147,7	195,5	67,7	132,3	51,2	75,6
Żarówka 60 W, przeźroczysta	134,6	357,7	74,3	265,7	28,0	37,6
Żarówka energooszczędna 21 W ^b	111,5	.	.	89,7	.
ARTYKUŁY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ZDROWIA						
„Vitaminum C”, drażetki 0,1 g	223,0	527,0	44,8	236,4	19,0	42,3
Prezerwatywa zwykła	125,9	272,2	79,4	216,2	36,7	46,3
ŚRODKI TRANSPORTU						
Samochód „Skoda Fabia”, o pojemności silnika 1400 cm ³ , wersja standardowa ^c	119,1	.	84,0	.	.	.
ARTYKUŁY PIŚMIENNE I CZASOPISMA						
Gazeta codzienna, lokalna	93,1	248,3	107,4	266,7	40,3	37,5
Kartka pocztowa (widokówka) zwykła, kolorowa	85,7	250,0	116,7	291,7	40,0	34,3
ARTYKUŁY HIGIENY OSOBISTEJ						
Mydło toaletowe	140,0	131,4	71,4	93,9	76,1	106,5
Papier toaletowy, zwykły	155,6	355,6	64,3	228,6	28,1	43,8
Pasta do zębów	51,2	86,1	195,3	168,2	116,1	59,4
Pieluszki typu „Pampers” dla niemowląt wagi 4-9 kg	92,0	96,0	108,7	104,3	104,2	95,8
Szampon do włosów	53,9	129,4	185,5	240,0	77,3	41,7

^a PL - 3-częściowy, CZ - z adamaszku. ^b D - 11 W. ^c CZ - 1200 cm³ HTP, classic.

TABL. 5(14). RELACJE CEN WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 R. (dok.)

Stan w maju

Wyszczególnienie	Strona					
	polska=100		czeska=100		niemiecka=100	
	strona czeska	strona niemiecka	strona polska	strona niemiecka	strona polska	strona czeska
PALIWA						
Benzyna bezołowiowa, 95-oktanowa, „Euro-Super”	103,9	139,5	96,2	134,2	71,7	74,5
Benzyna bezołowiowa, 98-oktanowa, „Euro-Super Plus”	108,3	131,0	92,3	120,9	76,4	82,7
Olej napędowy, letni	119,7	.	83,5

Tablica 6(15) prezentuje wykaz artykułów nieżywnościowych w układzie części krajowych Euroregionu, pozwalającym określić, gdzie można je kupić najtaniej, a gdzie są najdroższe. W tabelicy tej uwzględniono tylko te artykuły, dla których posiadano informacje cenowe z wszystkich trzech części Euroregionu.

TABL. 6(15). NAJNIŻSZE I NAJWYŻSZE CENY ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 r.

Stan w maju

Wyszczególnienie	Najtaniej w części	Najdrożej w części
ODZIEŻ		
Koszula męska, bawełna 100%, rękaw długi	czeskiej	niemieckiej
Rajstopy damskie	czeskiej	niemieckiej
Skarpety męskie, bawełna ok. 80% z udziałem elastilu ok. 20%	polskiej	niemieckiej
OBUWIE		
Półbuty damskie całoroczne	polskiej	niemieckiej
Półbuty męskie całoroczne	polskiej	niemieckiej
ARTYKUŁY WŁÓKIENNICZE		
Komplet bielizny pościelowej 2-częściowy, bawełna	niemieckiej	czeskiej
Ręcznik frotte, o wymiarach 50x100 cm	polskiej	niemieckiej
ARTYKUŁY UŻYTKU DOMOWEGO		
Płyn do zmywania naczyń	polskiej	niemieckiej
Proszek do prania	polskiej	niemieckiej
Ziemia do kwiatów, uniwersalna	polskiej	niemieckiej
Żarówka 60 W, przezroczysta	polskiej	niemieckiej

TABL. 6(15). NAJNIŻSZE I NAJWYŻSZE CENY ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH W 2003 r. (dok.)

Stan w maju

Wyszczególnienie	Najtaniej w części	Najdrożej w części
ARTYKUŁY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ZDROWIA		
„Vitaminum C”, drażetki 0,1 g	polskiej	niemieckiej
Prezerwatywa zwykła	polskiej	niemieckiej
ARTYKUŁY PIŚMIENNE I CZASOPISMA		
Gazeta codzienna, lokalna	czeskiej	niemieckiej
Kartka pocztowa (widokówka) zwykła, kolorowa	czeskiej	niemieckiej
ARTYKUŁY HIGIENY OSOBISTEJ		
Mydło toaletowe	polskiej	czeskiej
Papier toaletowy, zwykły	polskiej	niemieckiej
Pasta do zębów	czeskiej	polskiej
Pieluszki typu „Pampers” dla niemowląt wagi 4-9 kg	czeskiej	polskiej
Szampon do włosów	czeskiej	niemieckiej
PALIWA		
Benzyna bezołowiowa, 95-oktanowa, „Euro-Super”	polskiej	niemieckiej
Benzyna bezołowiowa, 98-oktanowa, „Euro-Super Plus”	polskiej	niemieckiej

Z powyższego przeglądu wynika, że najtaniej w największą liczbę artykułów nieżywnościowych można było zaopatrzyć się w części polskiej (14). Liczba najtańszych artykułów w części czeskiej wyniosła 7, a w części niemieckiej 1. Z kolei najwięcej artykułów o najwyższych cenach na obszarze Euroregionu było w części niemieckiej (18), natomiast w częściach polskiej i czeskiej liczba ta wynosiła po 2.

2.3. Usługi

Zestawienie cen wybranych usług przedstawia poniższa tablica.

TABL. 7(16). CENY WYBRANYCH USŁUG W 2003 R.

Stan w maju

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Strona				
		polska (PL)		czeska (CZ)		niemiecka (D)
		w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
OPŁATY ZA UŻYTKOWANIE MIESZKANIA LUB DOMU						
Opłata z tytułu najmu, obejmująca eksploatację, konserwację, bieżące naprawy i in. koszty - mieszkanie spółdzielcze	za 1 m ²	1,47	0,33	.	.	4,15
Opłata z tytułu najmu, obejmująca eksploatację, konserwację, bieżące naprawy i in. koszty - mieszkanie komunalne	za 1 m ²	1,92	0,44	.	.	4,25
USŁUGI ZWIĄZANE Z ZAMIESZKIWANIEM						
Odprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej (budynek jednorodzinny) ..	za 100 m ³	222,82	50,74	1838,00	58,67	265,00
Pobranie wody zimnej z miejskiej sieci wodociągowej (budynek jednorodzinny) ..	za 100 m ³	210,15	47,85	2198,00	70,16	255,60
USŁUGI TRANSPORTOWE I KOMUNIKACYJNE						
Bilet normalny, jednorazowy na przejazd miejskim autobusem zwykłym	1 szt	1,80	0,41	6,60	0,21	1,23
USŁUGI W ZAKRESIE KULTURY I SPORTU						
Bilet do kina	1 szt	11,67	2,66	61,64	1,97	6,19
Karneł na wyciąg narciarski, 1/2 -dniowy dla osoby dorosłej ^c	1 szt	40,00	9,11	184,09	5,88	.
USŁUGI NOCLEGOWE						
Nocleg dla 1 osoby w pokoju 2-osobowym z łazienką, w hotelu 3-gwiazdkowym	za 1 dobę	200,00	45,54	1071,00	34,18	50,84
Nocleg dla 1 osoby w pokoju 2-osobowym z łazienką, w pensjonacie	za 1 dobę	90,00	20,49	.	.	28,97

^a Według kursu średniego NBP z dnia 31.05.2003 r., 1 euro = 4,3915 PLN ^b Według kursu średniego ČNB z dnia 30.05.2003 r., 1 euro = 31,330 Kč ^c PL – szacunek własny.

TABL. 7(16). CENY WYBRANYCH USŁUG W 2003 R. (dok.)

Stan w maju

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Strona				
		polska (PL)		czeska (CZ)		niemiecka (D)
		w zł	w euro ^a	w Kč	w euro ^b	w euro
USŁUGI SOCJALNE						
Opłata za pobyt stały jednej osoby starszej w Domu Pomocy Społecznej	za 1 m-c	409,98	93,36	.	.	1100,18
Opłata za pobyt dziecka w przedszkolu bez wyżywienia ^c	za 1 m-c	104,77	23,86	240,95	7,69	47,91
Opłata za pobyt dziecka w żłobku ^d	za 1 m-c	174,24	39,68	.	.	180,44
USŁUGI GASTRONOMICZNE						
<i>W RESTAURACJACH</i>						
Coca-Cola	250 ml	3,18	0,72	17,89	0,57	1,96
<i>W KAWIARNIACH</i>						
Kawa naturalna	0,20 l	3,53	0,80	13,35	0,43	1,46
<i>W PUNKTACH GASTRONOMICZNYCH</i>						
Frytki	1 porcja	3,63	0,83	.	.	1,96
Hamburger z bułką (z dodatkami warzywnymi)	1 szt	3,93	0,89	56,00	1,79	1,93
Pizza (mała) z mięsem oraz innymi dodatkami	1 porcja	9,45	2,15	24,13	0,77	4,66
POZOSTAŁE USŁUGI						
Strzyżenie zwykłe włosów głowy męskiej (bez mycia) ^e		10,25	2,33	54,33	1,73	12,50
Wymiana fleków w butach damskich		10,47	2,38	63,46	2,03	4,82
Ogłoszenie drobne w gazecie codziennej (w dzień powszedni) ^f	za 1 słowo	0,69	0,16	.	.	9,77

^a Według kursu średniego NBP z dnia 31.05.2003 r., 1 euro = 4,3915 PLN. ^b Według kursu średniego ČNB z dnia 30.05.2003 r., 1 euro = 31,330 Kč. ^c D - 4,5 godz. dziennie. ^d D - opłata za dziecko wychowywane przez jednego z rodziców. ^e D - z myciem. ^f D - cztery wiersze.

Kursy wq zaznaczono ceny średnie dla całej Republiki Czeskiej.

Ceny usług ujęto w 8 grupach, obejmujących łącznie 20 ich rodzajów. W części czeskiej brak jest danych dla 7 rodzajów usług, a dla 4 rodzajów przyjęto dane średnie dla całego kraju. W przypadku niemieckiej części Euroregionu brak jest danych dotyczących 1 rodzaju usług. Podobnie jak w odniesieniu do artykułów żywnościowych i nieżywnościowych wykazano ceny średnie z maja 2003 roku.

W grupie *usług związanych z zamieszkiwaniem* opłaty za pobranie wody zimnej z miejskiej sieci wodociągowej były najniższe po stronie polskiej: w części czeskiej były o 46,6% wyższe, a po stronie niemieckiej ponad 5-krotnie wyższe. Również opłaty za odprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej były najniż-

sze po stronie polskiej: po stronie czeskiej były o 15,6% wyższe, a po stronie niemieckiej prawie 5,5-krotnie wyższe.

W grupie *usług transportowych i komunikacyjnych* najtaniej za bilet komunikacji miejskiej płacono po stronie czeskiej: po stronie polskiej cena biletu była prawie 2-krotnie wyższa, a po stronie niemieckiej prawie 6-krotnie wyższa.

W grupie *usług noclegowych* nocleg dla 1 osoby w pokoju 2-osobowym w hotelu 3-gwiazdkowym najtaniej kosztował po stronie czeskiej: po stronie polskiej był droższy o 33,2%, a po stronie niemieckiej o 48,7%.

W grupie *usług gastronomicznych* coca-cola był najtańsza w restauracjach po stronie czeskiej: po stronie polskiej kosztowała o 26,3% drożej, a po stronie niemieckiej prawie 3,5-krotnie drożej. Również najtaniej można było wypić kawę w kawiarni po stronie czeskiej: po stronie polskiej o 86,0% drożej, a po stronie niemieckiej prawie 3,5-krotnie drożej. Z kolei hamburgera można było najtaniej zjeść w punkcie gastronomicznym po stronie polskiej: po stronie czeskiej i niemieckiej był 2-krotnie droższy.

Szczegółowe zestawienie prezentujące relacje cen usług w poszczególnych częściach Euroregionu zawiera tablica 8(17).

TABL. 8(17). RELACJE CEN WYBRANYCH USŁUG W 2003 R.

Stan w maju

Wyszczególnienie	Strona					
	polska=100		czeska=100		niemiecka=100	
	strona czeska	strona niemiecka	strona polska	strona niemiecka	strona polska	strona czeska
OPLATY ZA UŻYTKOWANIE MIESZKANIA LUB DOMU						
Oplata z tytułu najmu, obejmująca eksploatację, konserwację, bieżące naprawy i in. koszty - mieszkanie spółdzielcze	1257,6	.	.	8,0	.
Oplata z tytułu najmu, obejmująca eksploatację, konserwację, bieżące naprawy i in. koszty - mieszkanie komunalne	965,9	.	.	10,4	.
USŁUGI ZWIĄZANE Z ZAMIESZKIWANIEM						
Odprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej (budynek jednorodzinny) ..	115,6	522,3	86,5	451,7	19,2	22,1
Pobranie wody zimnej z miejskiej sieci wodociągowej (budynek jednorodzinny)	146,6	534,2	68,2	364,3	18,7	27,5

TABL. 8(17). RELACJE CEN WYBRANYCH USŁUG W 2003 R. (dok.)

Stan w maju

Wyszczególnienie	Strona					
	polska=100		czeska=100		niemiecka=100	
	strona czeska	strona niemiecka	strona polska	strona niemiecka	strona polska	strona czeska
USŁUGI TRANSPORTOWE I KOMUNIKACYJNE						
Bilet normalny, jednorazowy na przejazd miejskim autobusem zwykłym	51,2	300,0	195,2	585,7	33,3	17,1
USŁUGI W ZAKRESIE KULTURY I SPORTU						
Bilet do kina	74,1	232,7	135,0	314,2	43,0	31,8
Karnet na wyciąg narciarski, 1/2 -dniowy dla osoby dorosłej	64,5	.	154,9	.	.	.
USŁUGI NOCLEGOWE						
Nocleg dla 1 osoby w pokoju 2-osobowym z łazienką, w hotelu 3-gwiazdkowym	75,1	111,6	133,2	148,7	89,6	67,2
Nocleg dla 1 osoby w pokoju 2-osobowym z łazienką, w pensjonacie	141,4	.	.	70,7	.
USŁUGI SOCJALNE						
Oplata za pobyt stały jednej osoby starszej w Domu Pomocy Społecznej	1178,4	.	.	8,5	.
Oplata za pobyt dziecka w przedszkolu bez wyżywienia ^a	32,2	200,8	310,3	623,0	49,8	16,1
Oplata za pobyt dziecka w żłobku ^b	454,7	.	.	22,0	.
USŁUGI GASTRONOMICZNE						
W RESTAURACJACH						
Coca-Cola	79,2	272,2	126,3	343,9	36,7	29,1
W KAWIARNIACH						
Kawa naturalna	53,8	182,5	186,1	339,5	54,8	29,5
W PUNKTACH GASTRONOMICZNYCH						
Frytki	236,1	.	.	42,3	.
Hamburger z bułką (z dodatkami warzywnymi)	201,1	216,9	49,7	107,8	46,1	92,7
Pizza (mała) z mięsem oraz innymi dodatkami	35,8	216,7	279,2	605,2	46,1	16,5
POZOSTAŁE USŁUGI						
Strzyżenie zwykłe włosów głowy męskiej (bez mycia) ^c	74,2	536,5	134,7	722,5	18,6	13,8
Wymiana fleków w butach damskich	85,3	202,5	117,2	237,4	49,4	42,1
Ogłoszenie drobne w gazecie codziennej (w dzień powszedni) ^d	6106,3	.	.	1,6	.

a D - 4,5 godz. dziennie. b D - opłata za dziecko wychowywane przez jednego z rodziców. c D - z myciem. d D - cztery wiersze.

Tablica 9(18) prezentuje wykaz usług w układzie części krajowych Euroregionu, pozwalającym określić, gdzie kosztują one najtaniej, a gdzie są najdroższe. W tabelicy tej uwzględniono tylko te usługi, dla których posiadano informacje cenowe z wszystkich trzech części Euroregionu.

TABL. 9(18). NAJNIŻSZE I NAJWYŻSZE CENY USŁUG W 2003 r.

Stan w maju

Wyszczególnienie	Najtaniej w części	Najdrożej w części
USŁUGI ZWIĄZANE Z ZAMIESZKIWANIEM		
Odprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej (budynek jednorodzinny) ..	polskiej	niemieckiej
Pobranie wody zimnej z miejskiej sieci wodociągowej (budynek jednorodzinny)	polskiej	niemieckiej
USŁUGI TRANSPORTOWE I KOMUNIKACYJNE		
Bilet normalny, jednorazowy na przejazd miejskim autobusem zwykłym	czeskiej	niemieckiej
USŁUGI W ZAKRESIE KULTURY I SPORTU		
Bilet do kina	czeskiej	niemieckiej
USŁUGI NOCLEGOWE		
Nocleg dla 1 osoby w pokoju 2-osobowym z łazienką, w hotelu 3-gwiazdkowym	czeskiej	niemieckiej
USŁUGI SOCJALNE		
Opłata za pobyt dziecka w przedszkolu bez wyżywienia	czeskiej	niemieckiej
USŁUGI GASTRONOMICZNE		
<i>W RESTAURACJACH</i>		
Coca-Cola	czeskiej	niemieckiej
<i>W KAWIARNIACH</i>		
Kawa naturalna	czeskiej	niemieckiej
<i>W PUNKTACH GASTRONOMICZNYCH</i>		
Hamburger z bułką (z dodatkami warzywnymi)	polskiej	niemieckiej
Pizza (mała) z mięsem oraz innymi dodatkami	czeskiej	niemieckiej
POZOSTAŁE USŁUGI		
Strzyżenie zwykle włosów głowy męskiej (bez mycia)	czeskiej	niemieckiej
Wymiana fleków w butach damskich	czeskiej	niemieckiej

Z powyższego przeglądu wynika, że najtaniej największa liczba rodzajów usług występowała w części czeskiej (9); liczba ta w części polskiej wyniosła 3. W niemieckiej części Euroregionu ceny wszystkich badanych usług były wyższe niż w części polskiej i czeskiej.

3. SIŁA NABYWCA DOCHODÓW WEDŁUG CEN WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG

W poniższym zestawieniu przedstawiono ilości różnych towarów i usług, które w poszczególnych częściach Euroregionu można nabyć za przeciętne miesięczne wynagrodzenie netto.

TABL. 1(19). SIŁA NABYWCA PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA NETTO W 2002 R.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Ilość jednostek, którą można nabyć za przeciętne wynagrodzenie netto		
		po stronie polskiej	po stronie czeskiej	po stronie niemieckiej
PIECZYWO I PRODUKTY ZBOŻOWE				
Buleczka pszenna mała ^a	50 g	5126	8811	6266
Chleb miesany pszenno-żytni, zwykły	500 g	1069	1594	1803
Makaron jajeczny	400 g	627	1078	2025
Mąka pszenna	1 kg	1032	1433	3760
Płatki kukurydziane zwykłe (Cornflakes)	250 g	483	673	1278
Ryż długoziarnisty w saszełkach do gotowania	4x100 g	941	1492	1666
MIEŚO				
Boczek ^b	1 kg	100	98	218
Kurczę patroszone, świeże ^c	1 kg	318	243	645
Mięso cielęce bez kości ^d	1 kg	69	50	96
Mięso wieprzowe z kością - schab środkowy ^e	1 kg	133	125	223
Mięso wieprzowe bez kości - łopatką ^f	1 kg	120	113	243
Mięso wołowe bez kości z udźca	1 kg	99	77	178
„Salami”	1 kg	71	64	105
Szynka wieprzowa gotowana	1 kg	86	73	113
RYBY				
Śledź w sosie pomidorowym ^g	170 g	691	582	1371
MLEKO, SERY, JAJA				
Jaja kurze świeże	1 szt	4795	4930	10966
Jogurt naturalny ^h	165 g	1364	1936	3870
Mleko krowie o zawartości 2-2,5% tłuszczu	1 l	1229	683	1994
Mleko skondensowane niesłodzone	400 g	529	396	2230
Ser dojrzewający „Gouda”, o zawartości 45% tłuszczu ⁱ	1kg	118	111	235
Śmietana o zawartości 30% tłuszczu	200 g	414	819	2686

^a D - 1 szt. ^b PL - boczek wędzony. ^c D - kurczę pieczone, schłodzone. ^d D - sznyce cielęce, CZ - udziec cielęcy. ^e D - mięso na pieczeń. ^f D - kotlety wieprzowe. ^g CZ - ryby w oleju, D - 190-200 g. ^h D - jogurt owocowy, 150 g, CZ - 150 ml. ⁱ CZ - edamski.

TABL. 1(19). PORÓWNANIE SIŁY NABYWCZEJ PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA NETTO W 2002 R. (cd.)

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Ilość jednostek, którą można nabyć za przeciętne wynagrodzenie netto		
		po stronie polskiej	po stronie czeskiej	po stronie niemieckiej
TŁUSZCZE				
„Masło roślinne”	500 g	523	327	1446
Masło o zawartości 82-82,5% tłuszczu, świeże	200 g	597	607	1687
olej jadalny słonecznikowy ⁱ	1 l	269	311	1053
CUKIER I WYROBY CUKIERNICZE				
Baton czekoladowy ^k	50 g	1118	1162	4386
Cukier biały kryształ	1 kg	633	681	1446
Czekolada pełna mleczna	100 g	583	585	2122
Miód naturalny	400 g	192	205	560
UŻYWKI I PRZYPRAWY				
Pieprz naturalny, czarny, ziarnisty	20 g	864	1095	2531
Piwo pełne jasne, o zawartości powyżej 12,5% ekstraktu w wagowej, w butelce	500 ml	555	1312	2437
Whisky	750 ml	16	25	115
Wino gronowe czerwone wytrawne	1 l	129	155	504
Wino importowane gronowe, musujące typu szampan	750 ml	123	101	371
NAPOJE				
Coca-Cola	1 l	557	677	1732
Sok pitny pomarańczowy	1 l	449	484	1625
Woda mineralna stołowa, bez dodatku CO ₂	1 l	766	1790	2924
OWOCE I PRZETWORY OWOCOWE				
Banany	1 kg	413	397	1196
Cytryny	1 kg	333	379	700
Kiwi	1 szt	1376	2216	5982
Pomarańcze	1 kg	307	381	914
Winogrona wielkoowocowe	1 kg	106	124	418
WARZYWA I PRZETWORY WARZYWNE				
Cebula	1 kg	859	650	1371
Marchew	1 kg	782	668	1625
Ogórki świeże szklarniowe	1 kg	290	327	1028
Pieczarki białe	1 kg	251	123	318
Pomidory szklarniowe	1 kg	169	338	788
Ziemniaki	1 kg	2065	1137	3060
Kapusta biała	1 kg	859	607	1567
Papryka	1 kg	95	107	307
Ogórki konserwowe w słoikach ^l	490 g	499	609	997

iD - olej roślinny, k PL - baton Mars, l Waga produktu po odcieku.

TABL. 1(19). SIŁA NABYWCZA PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA NETTO W 2002 R. (cd.)

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Ilość jednostek, którą można nabyć za przeciętne wynagrodzenie netto		
		po stronie polskiej	po stronie czeskiej	po stronie niemieckiej
ODZIEŻ				
Koszula męska, bawełna 100%, rękaw długi	1 szt	21	22	49
Rajstopy damskie	1 szt	191	394	479
Skarpety męskie, bawełna ok. 80% z udziałem elastylu ok. 20%	1 para	365	265	300
OBUWIE				
Półbuty damskie całoroczne	1 para	11	8	28
Półbuty męskie całoroczne	1 para	13	8	20
ARTYKUŁY WŁÓKIENNICZE				
Komplet bielizny pościelowej 2-częściowy, bawełna ^l	1 kpl	13	11	55
Ręcznik frotte, o wymiarach 50x100 cm	1 szt	114	89	236
ARTYKUŁY UŻYTKU DOMOWEGO				
Płyn do zmywania naczyń	500 ml	480	373	1165
Proszek do prania	600 g	247	219	779
Ziemia do kwiatów, uniwersalna	5 l	762	551	1530
Żarówka 60 W, przeźroczysta	1 szt	1304	1024	1415
ARTYKUŁY ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ZDROWIA				
„Vitaminum C”, drażetki 0,1 g	50 szt	457	217	337
Prezerwatywa zwykła	3 szt	627	528	895
ARTYKUŁY PIŚMIENNE I CZASOPISMA				
Gazeta codzienna, lokalna	1 egz	1161	1316	1828
Kartka pocztowa (widokówka) zwykła, kolorowa	1 szt	2398	3033	3760
ARTYKUŁY HIGIENY OSOBISTEJ				
Mydło toaletowe	100 g	965	724	2861
Papier toaletowy, zwykły	1 szt	3912	2526	4112
Pasta do zębów	75 ml	204	422	920
Pieluszki typu „Pampers” dla niemowląt wagi 4-9 kg	1 szt	1376	1520	5483
Szampon do włosów	200 ml	166	326	498

l PL - 3-częściowy, CZ - z adamaszku.

TABL. 1(19). SIŁA NABYWCZA PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA NETTO W 2002 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Ilość jednostek, którą można nabyć za przeciętne wynagrodzenie netto		
		po stronie polskiej	po stronie czeskiej	po stronie niemieckiej
PALIWA				
Benzyna bezołowiowa, 95-oktanowa, „Euro-Super”	l l	448	450	1241
Benzyna bezołowiowa, 98-oktanowa, „Euro-Super Plus”	l l	405	394	1196
USŁUGI ZWIĄZANE Z ZAMIESZKIWANIEM				
Odrowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej (budynek jednorodzinny) ..	za 100 m ³	7	6	5
Pobranie wody zimnej z miejskiej sieci wodociągowej (budynek jednorodzinny) ..	za 100 m ³	7	5	5
USŁUGI TRANSPORTOWE I KOMUNIKACYJNE				
Bilet normalny, jednorazowy na przejazd miejskim autobusem zwykłym	1 szt	826	1695	1070
USŁUGI W ZAKRESIE KULTURY I SPORTU				
Bilet do kina	1 szt	127	182	213
USŁUGI NOCLEGOWE				
Nocleg dla 1 osoby w pokoju 2-osobowym z łazienką, w hotelu 3-gwiazdkowym	za 1 dobę	7	10	26
USŁUGI SOCJALNE				
Opłata za pobyt dziecka w przedszkolu bez wyżywienia ^m	za 1 m-c	14	46	27
USŁUGI GASTRONOMICZNE				
<i>W RESTAURACJACH</i>				
Coca-Cola	250 ml	467	625	671
<i>W KAWIARNIACH</i>				
Kawa naturalna	0,20 l	421	838	901
<i>W PUNKTACH GASTRONOMICZNYCH</i>				
Hamburger z bułką (z dodatkami warzywnymi)	1 szt	378	200	682
Pizza (mała) z mięsem oraz innymi dodatkami	1 porcja	157	464	282
POZOSTAŁE USŁUGI				
Strzyżenie zwykłe włosów głowy męskiej (bez mycia) ⁿ		145	206	105
Wymiana fleków w butach damskich		142	176	273

^m D - 4,5 godz. dziennie. ⁿ D - z myciem.

Mimo, że ceny większości towarów oraz usług są w części niemieckiej zdecydowanie wyższe niż w pozostałych częściach Euroregionu, to znacznie wyższe przeciętne wynagrodzenia netto umożliwiają nabycie większej ilości towarów i usług. Tylko w trzech przypadkach przeciętne wynagrodzenie netto po stronie czeskiej lub polskiej pozwala nabyć więcej towarów ujętych w tabl. 1(19). Dotyczy to bułeczek pszennych (Czech za swoje wynagrodzenie netto może ich nabyć o 40,6% więcej niż Niemiec), skarpet męskich bawełnianych (Polak może ich nabyć o 21,6% więcej niż Niemiec) oraz witaminy C w drażetkach (Polak może ich nabyć o 35,6% więcej niż Niemiec).

Z kolei wysoka cena usług po stronie niemieckiej powoduje, że przewaga siły nabywczej płacy netto po stronie niemieckiej nie jest już tak wyraźna. Dotyczy to takich usług jak pobranie wody z sieci miejskiej i odrowadzenie ścieków do kanalizacji (w relacji do płacy netto najkorzystniej wypada strona polska), przejazdy autobusami miejskimi i opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu, strzyżenie włosów i wymiana fleków w butach (najkorzystniej wypada strona czeska).

Charakterystyczne jest też, iż mimo że po stronie czeskiej przeciętne wynagrodzenie netto jest niższe niż po stronie polskiej, to z powodu niższych cen siła nabywcza tego wynagrodzenia jest przypadkiem wielu towarów i usług wyższa.

ŹRÓDŁA PRAWNE

Strona polska:

1. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137 z 1998 r., poz. 887 z późn. zmianami).
2. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. nr 14 z 2000 r., poz. 176 z późn. zmianami).

Strona czeska:

1. Ustawa o podatkach dochodowych (Zákon o daních z příjmu) (Dz. U. 586/1992).
2. Ustawa o ubezpieczeniu emerytalnym i rentowym (Zákon o důchodovém pojištění) (Dz.U. 155/1995).
3. Ustawa o ubezpieczeniach społecznych i składce na państwową politykę zatrudnienia (Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti) (Dz. U. 589/1992).
4. Ustawa o ubezpieczeniu chorobowym pracowników (Zákon o nemocenském pojištění zaměstnanců) (Dz. U. 54/1956).

Strona niemiecka:

1. Ustawa o ubezpieczeniach społecznych (Sozialgesetzbuch).
2. Ustawa o podatku dochodowym (Einkommensteuergesetz).